The LITHUANIAN DAILY NEWS
1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1506

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1506

PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. III | KAINA, 2c | Chicago, Ill. Ketvergas, Gegužio-May 18, 1916 | PRICE, 2c, 101 | No. 118

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Dar 6,200 italų austrai peme nelaisven

Amerikiečiai pagavo 75 mexikiečius banditus

Rusai smarkiai varosi pirmyn Kaukazo fronte

Pataria uždrausti vokiečiams valgyti namie

AUSTRAI SUĖMĖ 6,200 ITALŲ NELAISVĖN.

BERLINAS, geg. 18. — Naujas užpuolamasis austrų judėjimas plėtojasi. Da keletas italų pozicijų teko austrams. Austrai užgriebė 127 italų kulkosvaidžius, 13 kanuolių ir suėmė 6,200 italų kareivių ir 141 oficierių nelaisvėn. Šituos pasisekimus austrai aplaikė Folgarino lygumoje ir Terrignola apskrityje.

SUV. VALSTIJŲ KARIUOMENĖ SUĖMĖ 75 MEXIKIEČIUS BANDITUS.

MARDATHON, TEX., geg. 18. — Amerikiečiai kareiviai, vadovaujami majoro Longhorne, užpuolė Mexikos kaimą, kuris randasi 125 mylių atstume nuo rubežiaus. Čia jie suėmė 75 mexikiečius banditus. Banditai užklupti netikėtai net nesigynė. Tame kaime surasta ir du Suv. Valstijų piliečiu, kuriuos banditai pagavo kiek seniau užpuolime ant Glenn Springs.

RUSAI EINA PRIEKYN MESOPOTAMIJOJ.

PETROGRADAS, geg. 17. — Rusai eidami nuo Urumiah linkui Mosul, Assirijoje ant Tigris upės rengiasi užduoti didelį smugį turkų reargardui Mesopotamijoj. Rusams paėmus Rivandouza pozicijos žymiai pagerėjo ir Petrograde tikimasi, kad turės pulti ne tik Bagdadas, bet po rusų valdžia atsidurs ir visa šalis tarp Tigris ir Efrato upių.

Dabar rusai skubiai eina prie Mosul. Pakeliui jie turės dar paimti seną fortifikuotą miestą Jezireh-Ibn-Omar, esantį ant salos Tigriss upėje.

VOKIEČIŲ KAREIVIAI MALDAUJA MĖSOS IŠ ŠVEICARIJOS KAREIVIŲ.

GENEVA, geg. 18. — Vokiečių kareiviai, kurie randasi pagal Šveicarijos rubežius, buk pradėję prašyti nuolat maisto iš Šveicarijos kareivių. Vokiečiai sakosi, kad jie jau keles savaites neragavę mėsos.

Laikraštis Neue Stuttgarter Zeitung sako, jog maisto dalykai Vokietijoje darosi tiestog nebepakenčiami. Laikraščiai reikalauja naujo sutvarkymo maisto reikmenų išdalinime. Duodami yra sumanymai uždrausti valgio gaminimą privatiškom šeimynom namie ir išleisti įsakymus valgyti visiems bendrai restoracijose, kuriose mėsos bus duodama tik vieną kartą dienoje, butent pietums, ir tik vien daržovių vakarienei.

ITALAI PRIPAŽĮSTA AUSTRŲ LAIMĖJIMUS.

RYMAS, geg. 18. — Italų pranešimai pastebi, kad austrai pradėję sekt vokiečių kariavimo budais. Jie, sakoma, pirmiausia pradeda baisią kanonadą prieš italų pozicijas, o paskui jų pėstininkai daro atakas. Austrai turi Italijos fronte milžinikas kanunoles, kurių šuviai lekia už 12 mylių.

ALASKOS TRAUKINYS NUŠOKO NUO BĖGIŲ.

FAIRBANKS, Alaska, geg. 18. — Du pasažierinio traukinio vagonai nušoko nuo bėgių ir nuridėjo 20 pėdų žemyn į upelį. Dvidešimt pasažierių, važiavusių jais, rasta nei nesužeistais.

ITALIJA UŽDRAUDĖ IŠVEŽTI MAKARONUS.

RYMAS, geg. 18. — Delei karės Italijos valdžia uždėjo embargo ant makaronų, vienų svarbiausių šalies maisto produktų.

LONDONAS, geg. 18. — Buvo susirėmę prie Belgijos pakraščių keletas anglų ir vokiečių torpedinių laivų. Vokiečių laivai pasitraukė į portus.

AMSTERDAM, geg. 18. — Susirėmus prie Belgijos pakraščių anglų laivams su vokiečių laivais, vienas anglų kruizeris tapo užgautas bomba, numesta ant jo iš vokiečių aeroplano.

17,000 CARRANZOS KARIUOMENĖS PRIE RUBEŽIAUS.

Torreon, Mexico, geg. 18. — Carranzos generolas Trevino su dešimčia tukstančių kareivių eina Suv. Valstijų parubežin. Taigi dabar su jau esančiais prie rubežiaus 7 tukstančiais mexikiečių kariuomenės parybežyje bus apie 17,000 žmonių. Trevino mano, kad tos kariuomenės užteks, idant užkirtus kelią Mexikos banditų užpuolimams Suv. Valstijų gyventojų.

CASEMENT'O BYLA PERKELTA AUGŠTESNIN TEISMAN.

LONDONAS, geg. 18. — Sir Roger Casement'o ir Daniel Bailey byla perkelta į augščiausįjį Didžiosios Britanijos teismą.

SENATAS PRIĖMĖ S. VALST. ARMIJOS REORGANIZAVIMO BILIUS.

WASHINGTON, geg. 188. — Senate perėjo bilius apie Suv. Valstijų armijos reorganizaciją. Sulig jo, taikos laiku Suv. Valst. armija susidės iš 211,000 žmonių, o karės metu ji sieks 266,000 žmonių.

AUSTRIJA PROTESTUOJA.

BERLINAS, geg. 18. — Vienuolika žmonių neteko gyvasties,jų tarpe trįs moters, kuomet talkininkų submarina paskandino Adriatic'o juroje austrų pasažierinį laivą be jokio perspėjimo. Austrija delei to inteikė neutralių šalių pasiuntiniams protestą prieš talkininkų taktiką.

PASKANDINTAS NEDIDELIS ANGLŲ LAIVAS.

LONDONAS, geg. 18. — Anglų oficialis pranešimas pripažįsta, kad turkų batarejų ugnis padegus anglųį nedidelį garlaiv ir kad jis paskendo.

GYVENTOJAI BĖGA IŠ MEXIKOS.

EL PASO, geg. 18. — Atvyko parubežin iš Chihuahua Suv. Valstijų konsulis Marion Letcher ir su juo da devyni amerikiečiai. Arti tukstantis mexikiečių seka paskui amerikiečius. Laukiama da ir daugiau pabėgėlių, nes tukstančiai geidžia patraukti iš pietų šiaurės linkui, kadangi, sakoma, ten nebegalima gyventi del bado ir netvarkos.

VOKIEČIŲ ATAKOS ATMUŠTOS.

PARYŽIUS, geg. 18. — Vokiečiai padarė ataką francuzų pozicijų prie vadinamos Numirėlio Kalvos. Vartota rankinės granatos. Ataka neturėjo pasisekimo.

Haudermon miške ir prie Vauprudo tęsėsi smarki kanonada iš abiejų pusių.

Francuzų aviatoriai padarė keletą užpuolimų. Jie mėtė bombas į vokiečių stovyklas prie Demvillers, o taipgi ant Metz, Ferscot ir Brieulles stočių.

Vienam francuzų aviatoriui pasisekė numušti žemyn vokiečių aeroplaną.

VOKIEČIAI APIE KARĘ.

BERLINAS, geg. 18. — Pietuose nuo Lens ėjo susirėmimai, kuriuose vartota rankų granatos.

Ant abiejų upės Meuse krantų artilerijos veikimas, laikotarpiais labai smarkus, iš abiejų pusių.

Francuzų ataka prie kalvos 304 jiems nepavyko.

Aviatoriai iš abiejų pusių parodė daug veikimo. Leutenantas Immelman numušė žemyn penkioliktąjį priešų aeroplaną. Netoli Fournes numušta žemyn da vienas anglų aeroplanas. Aviatoriai, du anglų oficieru suimta nelaisvėn.

25,000 TURKŲ IŠTRAUKTA IŠ KUL-EL-AMARA.

LONDONAS, geg. 18. — 25,000 turkų ištraukta iš Mesopotamijos fronto. Manoma, kad jie pasiųsti prieš rusus, kurie gręsia Bagdadui.

SUV. VALSTIJŲ AVIATORIAI FRANCIJOJE.

PARYŽIUS, geg. 18. — Septyni amerikiečiai aviatoriai, tarnaujantįs francuzų armijoje pirmą sykį susitiko su vokiečių lakunais. Aeroplanas leutenanto W. K. Thaw'o (iš iPttsburgh'o) tapo pašautas. Bet Thaw'ui pavyko nusileisti Francijos pusėje. Mušis tęsėsi dvi valandi.

EUROPOS KARĖ.

PARYŽIUS, geg. 18. — Francuzų oficialis pranešimas tvirtina, kad francuzų kariuomenė Balkanuose užėmė miestelį Develope, kuris randasi šiaur-rytčiuose nuo ežero Doiran.

AUSTRIJOS KARIUOMENĖ ČERNOGORIJOJE.

Darbininkų Judėjimas

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA EINA PAGELBON NEW YORKO RUBSIUVIAMS

NEW YORK, geg. 18. — Šią savaitę New Yorkan atvyksta visi vadai Amerikos Darbo Federacijos, kad padėjus rubsiuviams grumties prieš bosų associaciją. Atvažiuojąs pats Hompersas, Federacijos sekretorius Morrison ir daugelis kitų organizatorių.

Hompersas telegrama pranešęs rubsiuvių unijos prezidentui Šlezinger, kad jisai įsakęs vykti New Yorkan Federacijos sekretoriui ir iždininkui ir kad jisai pats busiąs 21 gegužio ir turėsiąs su streiko vedimo komitetu konferenciją. Telegramoj Hompers prižadėjo padėti rubsiuviams kovoti.

IŠRINKO TAIKOS ATSTOVUS

WASHINGTON, D. C., geg. 17 —Vienas augštas diplomatas sako, kad Anglija, Vokietija ir Francija ne tik rimtai svarsto apie taiką, bet turi jau pasiskirę atstovus taikos derybose.

Anglijos atstovu esą paskirtas lordas Charles Hardinge, Vokietijos — kunigaikštis von Buelow, o Francijos — buvęs premieras Leon Bourgeois.

Sakoma taipgi, kad prez. Wilsonas laukia žinios nuo Vokietijos, kurią atveš Amerikos ambasados sekretorius Berline.

BOSTON, MASS., geg. 17. — Suv. Valstijų kruizeris San Francisco užvažiavo ant seklumos. 8 jurininkai, manoma, yra žuvę.

LONDONAS, geg. 17. — Iš Paryžiaus pranešama, kad prie Verduno iš viso žuvo 300,000 vokiečių kareivių.

PETROGRADAS, geg. 17. — Bėgyje pastarųjų trijų savaičių rusai suėmė daugiau kaip 37,000 turkų nelaisvėn ir atėmė daug amunicijos.

GENEVA, geg. 17. — Gauta žinia, kad Vokietija ir Austrija svarsto apie Lenkijos likimą. Austrija nori padaryti ją nepriguimlinga šalim, gi Vokietija nori prijungti Lenkiją prie savo valstybės. Von Hindenburgas galbut bus paskirtas jos gubernatorium.

SUSTREIKAVO CEMENTO DIRBTUVIŲ DARBININKAI.

OGLESBY, ILL., geg. 17. — Prieš kiek laiko vietinės Chicago Portland Cement dirbtuvės darbininkai pareikalavo pakelti mokestį. Kompanija išpildė darbininkų reikalavimus.

Vienok tuo dalykai neužsibaigė. Porai dienų praslinkus, Marguette Cement Workers darbininkai pradėjo tarp savęs kalbėtųs, jog verta pareikalauti iš kompanijos 8 valandų darbo dienos ir pripažinimo unijos.

Bosai, sužinoję apie tai, prašalino iš darbo 90 darbininkų. Darbininkai gi tuojaus sušaukė mitingą apkalbėjimui savo reikalų. Jie atsišaukė į angliakasių uniją prašydami pagelbos. Pastaroji mielu noru sutiko juos remti.

Ir ve, geg. 15 d., apie 5 valandą vakare, sustreikavusieji darbininkai užstojo visus takus ir kelelius,kuriais cemento dirbtuvių darbininkai eina į darbą, ir pradėjo jiems aiškinti, kas atsitiko, kviesdami neiti į darbą. Darbininkai sugrįžo į namus.

Bosai, matydami, jog žiaurumu negalės nieko pešti, pasitikę darbininkus, ėmė prašinėti juos gražumu grįšti darban. Vienok ir tuo budu bosam nepavyko prigauti darbininkų, nes pastarieji pasiryžo kovoti vienas už visus, visi už vieną.

Devintą valandą vakare jau sustojo darbai abiejose dirbtuvėse. 10 valandą įvyko darbininkų mitingas mainierių salėje. Čia išsyk prisirašė prie unijos 611 darbininkų; o išviso per abi dirbtuvi jų randasi apie 1,000. Taigi, jau iš pat pradžios įstojo unijon daugiau kaip pusė visų darbininkų, dirbančių minėtose dirbtuvėse.

Prisiklausant streikininkų kalboms iš šalies, matyti, kad upas pas juos geras ir kad jie tvirtai pasiryžę yra laikyties. Taigi, streiką jie veikiausia laimės.

Darbininkas.

DARBININKŲ UNIJOS PRIEŠ PADIDINIMĄ ARMIJOS.

BEAVER, Falls, Pa. — Pennsylvanijos valstijos darbo federacija, kuri laiko dabar Beaver'je savo metinę konvenciją, išnešė rezoliuriją su protestais prieš perdaug didelį mėtymą pinigų armijai ir laivynui.

Rezoliucijoje nurodoma, kad Suv. Valstijų valdžia turi pati intaisyti valdžios amunicijos aprupinimo fabrikas.

Išnešta taipgi rezoliucija, remianti motinų pensijos įstatymų sumanymą.

TELEGRAFISTAI LAIMĖJO.

WASHINGTON, geg. 18. — Telegrafistų unija laimėjo, kuomet Western Union telegrafo ofisas priėmė atgal 11 išmestų iš darbo unijistų telegrafo darbininkų. Priimtiemsiems į darbą telegrafistams bus atlyginta ir už tą laiką, kurį jie, tapę prašalinti, nedirbo.

Telegrafistų unija toliai grąsino kompanijai streiku, koliai ta priėmė prašalintuosius atgal.

ORAS

Chicagoje ir apielinkėse. — Giedra šiandie; maža permaina temperaturoje; aptilęs vakarų vėjas. Temperatura vakar augščiausia 61, žemiausia 46.

Pabėgėlio Laiškas

Mušiai apie Skopiškį.

Dominikas Gura, paeinantis iš Biliunų sodž., Skopiškio valsč., Novo-Aleksandrovo pav., Kauno gub., dabar gyvenantis Petrograde, rašo savo sūnui, P. Gurai, Chicagoje, (2936 W. 40 St.) kiek jiems vargo prisėjo perkentėti mušiuose, likti suaistu ir ligonbučiuose, kol neatsidurė Petrograde. Talpiname laišką ištisai, ant kiek įskaityti galėjome:

Pas mus vokiečiai apsilankė du sykiu išvaikė mus po visus Rusijos miestus kaip vilkas avis. Laike pirmo apsilankymo mus sudėjome duobėse, kurias kasė mūsų ukininkas turėjome išsilaisvinę. Mūsų sodžiuj vokiečiai vešėsi 5 dienas. Surinko mus visus išmuobių ir suvarė klaiman (klėsnan). Rusų kariuomenei prudėjus apsiginti nuo Skopiškio iš kanonų, dvi granatos pakliuvo klėiman ir skeveldromis užmušė kelias moteris (Kibrienę, Zosę Katilienę, Oną Vaičikauskaitę ir k., o daugelį sužeidė (Kazimierą Speičiuką, M. Juknevičių ir k.) Daugelis paskui negalėjo kalbėti, nė girdėti, bet paskui pasitaisė. Aš likau nutrenktas ir sukritau ant kluono (pievelės). Man sutrupino dešinės rankos kaulus žemiau alkunės. Atsigavęs pamačiau gulintį sužeistą Misiunioką, Kanderkaičią, Kreipšių Inčiurioką, kuris nežinia kaip čia užklido ir dar du vaikus. Aš ilgiau nebegalėjau buti kluone, nes kulkos visur zvimbė. Tai buvo 23 d. liepos (sen. kal.). Čipiškio Miškelino sunų vokiečiai nekaltai pakorė.

Po tos išgąsties visi žmonės iš sodžiaus išbėgiojo į visus pusės. Trečiai dienai sugrįžome visi namo pažiūrėti kas ten dedasi. Vokiečių jau buvo rusų išvyti. Vokiečiai išeidami išsivedė geresnes gulvinius, arklius, pasiėmė geresnius daiktus ir visus valgius, taip kad mes neturėjome ko valgyti. Rusai išbuvo keturias dienas, vokiečiai gi buvo pasitrankė tinkui Palavenėlės už Bagotinų.

Mūsų kaimas liko nesudegintas. Mūsų gi grįčią apdaužė kanonėmis laike mūšio. Rubus ir visokius grėčzdus išmečiau po kluoną ir diržą, triobas palikau dykas kad nesudegintų. Kiti, kas turėjo sveikatos, užkasė į žemę, o kiti viską ant vietos paliko; atsirado ir tokių, kurie išmestus daiktus nešėsi į savo namus. Jei kas sugrįžo nieko neberas namie. Palikau nepjautų rugių pusę lauko, o šieną sušėrė kareivių arkliams. Rusams apleidus sodžių ir mes visi išbėgome į Daugiškių miškus. Ten išbuvome dvi savaiti. Maitinomės nuo kareivių. Mes manėme, kad vokiečiai neis per tas pelkes, bet jas aplenks ir mes galėsime sugrįžti namo. Todel aš palikau Adeliutei 27 rub., o Albina turėjo 70 rub. Jeigu jas vokiečiai iš ten išvijo, tai dabar nežinau kur jos randasi. Aš gi verkdamas persiskiriau su jomis, nes mane rusų feldšeriai pradėjo gąsdinti, kad ranka pradės puti ir gęsti ir patarė važiuoti ligonbutin.

Maniau nuvažiuoti Dvinskan, kad ten pagydytų ranką, o iš ten sugrįšiu namo. Tečiaus iš Panemunėlio mane nuvežė tiesiai į Maskvą. Maskvos ligonbutyj išbuvau 60 dienų, iš ten nuvežė į Vladimirą, kur išbuvau 50, o iš ten išvežė į Charkovą. Per Kalėdas ir grabnyčias iš mano rankos išimta du kauliukai. Dabar žaizda užgijo, bet negaliu sulenkti pirštų ir pati ranka daug laibesnė ir silpnesnė, vos galiu rašyti laišką.

Ligonbučiuose gulėjau tarp šimtų sužeistų kareivių, suplyšusia kareivio rudine ir vyžomis apsirėdęs. Vladimiro gub. susirgau živatine ir ko tik ne numiriau; gulėjau numirėlių "palatkoj." Ten man pavogė 24 rub. Visuose ligonbučiuose neišleisdavo laukan nė pasižiūrėti. Tik vieną nusiraminimą turėdavau — iš utėlyčių: kai pažiurėdavau į marškinius, net mane juokas imdavo...

Dabar gyvenu Petrograde. Iš komiteto gavau 5 rublius. Komiteto kazarmėj ir gyvenu. Vienam kambarėlyj gyvename 5 žmonės, kiekvienas turime po lovikę, staliuką; šilta, švaru. Tas komitetas duoda 2000 pabėgėlių duonos, arbatos, viralo su mėsa-arkliena. Gavau sermėgą, švarką, kelnes kaip del numirėlio, ar žuvims gaudyti, marškinius ir k. Stipresni žmonės eina į darbą ir uždirba po 2 ar daugiau rub., bet aš nieko negaliu dirbti.

Tamošius Gura sveikas, dirba "karčiagarkoj"; uždirba 80 rub. ir viskas "kaznos.".

Sudiev mieliausi vaikeliai.

D. K. Tura.

AR SKAITAI "LAISVĘ"?

Jeigu dar neskaitai, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažiurėjimui.

"Laisvė" yra didžiausis darbininkų laikraštis, aes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išeina 2 sykiu per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

"Laisvėj telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius del moterų.

"Laisvės" kaina tik $2.00 metams, sei metų $1.00. Užsienyj metams 1.00.

Nelauk įlgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.

Adresuok šitaip:

"LAISVE"
183 Roebling st., Brooklyn, N. Y.

Hollandijos karalius ir jo šeimyna. Hollandijai ypač sunku palaikyti savo neutralitetą šioje karėje.

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ

P-a-d-i-r-b-a P-u-i-k-i-a-i G-r-e-i-t-a-i i-r P-i-g-i-a-i

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Plakatus, visokio didžio posterius, įvairius cirkuliorius, spalvuotus darbus, kalendorius, knygas, laikraščius etc.

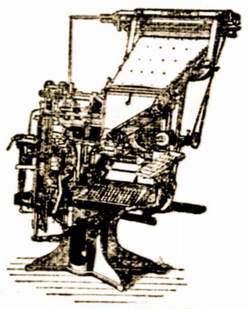

Linotype Model 5
Raidžių rinkimui mašina

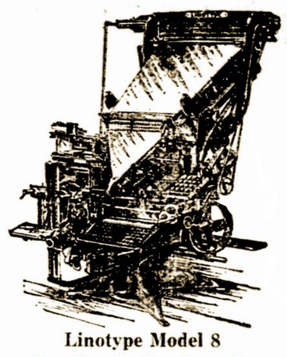

Linotype Model 8
Raidžių rinkimui mašina

KONSTITUCIJOS - TAI MUSŲ SPECIALIŠKUMAS

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ ĮRENGTA PAGAL PASKIAUSIĄ MADA

Ji turi šias mašinas: Semi Rotary presą, kokio neturi nei viena kita lietuvių spaustuvė; Miehle presą; du Gordon presu; dvi Linotype (raidžių rinkimo mašinas) ir kitas, gražiam ir greitam darbo atlikimui, mašinas ir įrankius.

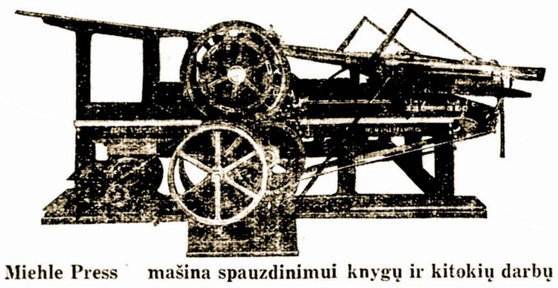

Miehle Press mašina spauzdinimui knygų ir kitokių darbų

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ pripažista Lietuvių Zecerių Sąjungą Am. (Lith. Typographical Union of Am.), vartoja jos labelį ir todel laiko vien tik unijistus, patyrusius darbininkus, delei ko ir darbai, padaryti "Naujienų" Spaustuvėje, visuomet užganėdina kostumerius.

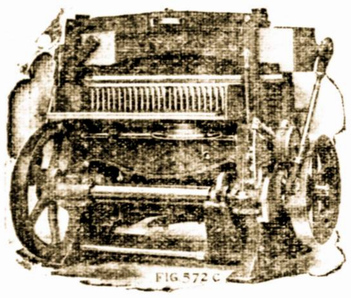

Oswego cutter, — mašina pjovimui popieros.

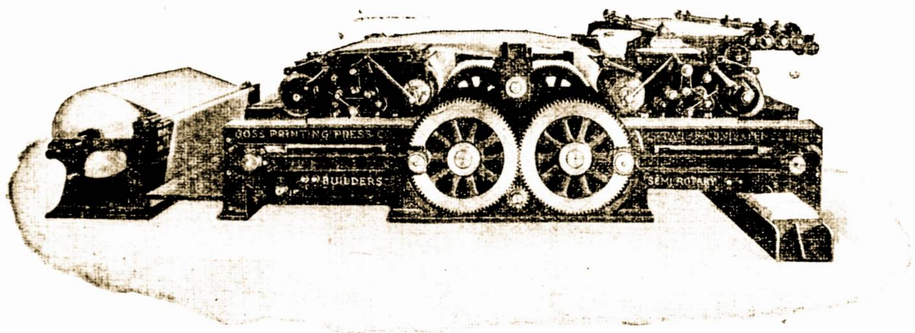

Semi Rotary Press, — mašina laikraščiui spauzdinti.

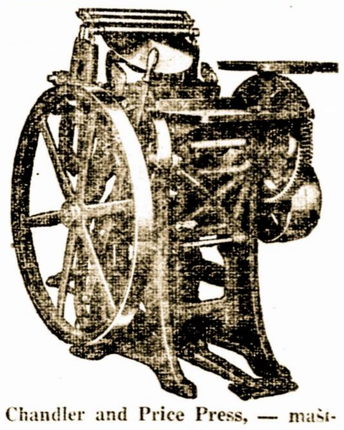

Chandler and Price Press, — mašina del smulkių darbų

NAUJIENŲ spaustuvėje dirba daugiau darbininkų, negu kokioj-nors kitoj lietuviškoj spaustuvėj Amerikoj.

Taigi, kurie norite, kad jųsų darbai butų padaryti tinkamai, paveskite juos atlikti NAUJIENŲ UNIJINEI SPAUSTUVEI. 101

NAUJIENOS 1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Musų korespondentų pranešimai

KEWANEE, ILL.

Atsakymas T. Puniui.

"Naujienų" nr. 113 p. T. Punis bando pateisinti savo negražų pasielgimą. Prisipažinsiu, man labai nemalonu vest laikraštyje polemikas ir tuo varginti skaitytojus. Bet kadangi T. Punis pats budamas kaltu bando suversti tas kaltybes netik ant korespondento, bet ir ant LSS. kuopos bei tulų kitų ypatų, esu priverstas atsakyti į kai-kuriuos neteisingus užmetimus man ir LSS. kuopai. Atskiras ypatas aš nė nebandysiu apginti: manau, jie patįs save apsigins.

Sakoma, kad socialistai nerengę teatrą ir kad nebėgta jiems už akių. Bal. 20 d. neoficiališkam kuopos susirinkime pas J. Arlauską V. Petraitis, L. Rimkus F. Rimkus svarstė apie surengimą teatro. Vėliau F. Rimkus pasakė tai T. Puniui ir J. Budriui. Tada jiedu pradėjo bėgioti pas atskirus L. D. L. D. narius. Radę vienoje vietoje besišvečiuojant kelis L. D. L. D. narius jųs pradėjote kviesti juos nepaprastan susirinkiman. Kai-kurie nariai patarė sušaukti tą susirinkimą kitą dien, bet tamstos pagelbininkas pradėjo šaukti, kad esą negalima laukti, kol socialistai užbėgs mums už akių. Šitą liudija G. Arlauskienė.

T. Punis sako, kad nieko nenutarta laikytame LSS. kp. susirinkime. Kam ta veidmainystė? Buvo tarta surengti prakalbas 1 d. gegužės, bet aptarus pasirodė, kad bus sunku gauti kalbėtoją, nes visi bus užimti. Tuo tikslu nutarta kitą sykį susirinkti ir apkalbėti tą dalyką rimčiau. Beto nutarta pertraukti 40 egz. "Kovos", 20 egz. "Naujos Gadynės" ir už $5.00 knygų. Ar tai neveikimas?

Kas del nenaudingų užsivarinėjimų, tai T. Puniui priklauso pirmoji vieta. Tai gali liudyti kiekvienas LSS. kuopos narys. Iš kuopos jis pasitraukė nenorėdamas prisilaikyti didžiumos nutarimų ir tt.

T. Punis neturi teisės primesti LSS. 204 kp. neveiklumą. Nuo liepos 19, 1913 m. iki 1 gegužės 1916 m., turėdama nedaugiau 5—12 narių ji surengė 12 prakalbų, diskusijas, 2 protesto mitingu ir 2 paskaitas. Literaturos parduota už 25 dol. Beto dar surengta vienas teatras 26 d. vasariaus 1916 m. Kas, ar čia neveikimas?

Matyt, kad T. Punis nesupranta žodžio "smarkiai." Žodis "smarkiai" indėta svetimženkliuose su minčia, kad T. Punis veikia netikusiai. Bet jam rodosi, kad perdaug gerai! Kad T. Punis veikia netikusiai tai yra faktas.

Kuo T. Punis gali prirodyti, kad aš savo korespondencijoje šmeižiu visus L. D. L. D. kuopos narius? Ten nėra pasakyta, kad kuopoj yra nesocialistiškų pažvalgų žmonių. Beto aš nerašau apie visus L. D. L. D. narius, tik papeikiau T. Punio netikusį veikimą.

T. Punis prašo, kad prirodyčiau nors vieną L. D. L. D. narį, kuris butų ne socialistiškų pažvalgų. Taip, tamsta pats. Nesenai juk prisirašiai į "vyčių" armiją, kur nė vienas socialistiškų pažvalgų žmogus nepriklauso. (T. Punis rašo mums, kad jisai prie "Vyčių" nepriguliš. Red.)

Kas del T. P. tvirtinimo, buk L. M. ir F. Rimkai nenorėję prisirašyti, bet triukšmą kelti, tai kiek aš žinau ir nuo L. D. L. D. narių girdėjau čia yra tikras prasimanymas. Manau, kad patįs Rimkai mokės apsiginti.

Tai tiek aš turėjau jam pasakyti.

Narys.

(Davę išsireikšti abiem pusėm, uždarome šiuos ginčus. Red.)

CICERO, ILL.

Vyrų ir Moterų Apšvietos Dr-stės narių atidai.

Delei surengimo prakalbų p-niai Žemaitei, draugystės komitetas laikė posėdį 14 d. geg., Kaminskų bute — 1516 So. 50th Ct. nutarimai:

1) Apsvarsčius kalbamąjį klausimą, nutarta butinai užkviesti ne tik Žemaitę, bet ir "Žiburėlio" pirmininkę, p-nią Bulotienę.

2) Prakalbos nutarta rengti su įvairiais pamarginimais: monologais, dainomis, deklamacijoms ir tt.

3) Nutarta, kad kalbamas vakaras butų rengiamas su liuosą įžangą, kaip moterims, taip ir vyrams. Aukos, kurios bus renkamos tame vakare bus perduodamos "Žiburėlio" draugijai.

4) Delei geresnio prisirengimo nutarta susižinot su pp. Žemaite ir "Žiburėlio" pirmininke Bulotiene anksčiaus, negu gerbiamos viešnios atvyks į Chicago.

5) Parankesniam to vakaro surengimui darbas tapo paskirstitas į tris skyrius: a) Programo sutaisymas pavesta drg. J. Uktveriui; b) papuošimas svetainės ir kiti pagražinimai pavesta gerbamai musų draugei Ag. Kaminskienei; c) raštiški reikalai—rengimas vakaro ir susižinojimas su svečiais — pavesta draugijos pirmininkui A. B. Liutkui.

6) Vakarą nutarta surengti A. Lauterbacko svetainėje, taip greitai, kaip tik atvyks gerbiamos viešnios.

7) Buvo svarstyta, kaip pasitikti ir priimti svečius, nutarta prašyti pačios draugijos nuosprendžio tame reikale.

8) Visus komisijos nutarimus nutarta viešai pagarsinti Vyrų ir Moterų Apšvietos Draugystės organe "Naujienose".

Komitetas.

BALTIMORE, MD.

"Naujienų" nr. 109 p. Yanušas, atsakydamas į mano korespondenciją, pripasakoją įvairių niekų. Į juos nematau reikalo atsakinėti, kadangi apie tai jau keletą kartų buvo rašyta. Musų "aidoblistai", matoma, su nieku nesiskaito...

Kas del mano pseudonimo, tai aš galiu pakartoti tą patį, ką jau nesykį esu sakęs: aidoblistų "argumentai" dažnai yra perstipryus... O ypatingai, kad tatai laiks nuo laiko atsikartoja. Ana, nesenai vienas Strausso darbininkų man skundėsi, kad "aidoblistai" pavartoję prieš jį tokį pat "argumentacijos" budą... Atsiprašau, aš nenoriu tapti vienu iš tų "laimingųjų." Kada aš pamatysiu, jogei "aidoblistai ištiesų nebevartoja tų kumštinių "argumentų", tada, nėra abejonės, mes galėsime pasimatyti akis į akį.

P. Pranašas.

GARY, IND.

Aukos Liet. Šelpimo Fondan.

Geg. 7 d. krikštynose Aleksandro Jonaijio sunaus, 1109 Madison St. Lietuvos Šelpimo Fondan aukavo:

Pranas Jonaitis, A. Jonaitis, V. Klemauskis ir P. Baltrušaitis po $1.00; J. B. Aglinskas ir Barbora Jonaitienė po 50 c. Viso $5.00. **J. B. Aglinskas.**

Pinigai priimti ir bus perduoti L. Š. F. **Red.**

INDIANA HARBOR, IND.

LSS. XII rajono draugų atidai.

Rajono konferencija įvyks 21 d. gegužės T. Ivanov'o svetainėje, 2101 kampas 137 ir Deador gatvių. Pradžia 9 val. iš ryto. Gi po konferencijos, ty. 2 val. po pietų, toje pat svetainėje įvyks didelės prakalbos, kokių šiame mieste iki šiol nebuvo. Kalbės visiems žinomas musų visuomenės veikėjas, A. Montvidas ir K. Klanga iš Valparaiso. Be jų kalbės daugelis kitų žymių Valparaiso studentų. Taigi, nepraleiskite šios progos!

LSS. 217 kp. Komitetas.

Informacija
KAIP GALIMA PASIMOKYTI AKUŠIERYSTĖS
Bus prisiųsta jums DYKAI
Jeigu parašysite mus laišką lenkų kalboje adresuodami:
MIDWIFE COLLEGE of ILLINOIS
Suvienyta su nuosaviu ligonbučiu
460 East Thirty Sencond Street, Chicago, Ill.

$10.00 UŽ VISĄ KURSĄ.
South Park Automobilių Mokykla.
Elektriškos ir mechaniškos instrukcijos; **$10.00 už visą kursą.** Dieninės ir vakarinės klesos.
6252 S. PARK AVE., CHICAGO.
Priešais Baltą Miestą (White City)

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS
Išmokiname piešimo, kirpimo formų siuti naminius daiktus arba aprėdalus Diplomas kiekvienam, kas išsimokins. Valandos dieną arba vakarais del Jųsų parankumo. Už $10.00 išmokiname Jus siuvisokius drabužius.
DRESS MAKING COLLEGES,
2336 W. Madison gatv., Western ave
1850 Wells gatvė.
SARA PATEK, Mokytoja.

ATSKAITA

Lietuvos Šelpimo Fondo Finansų Sekretoriaus nuo balandžio 1, 1916 iki gegužio 1, 1916.

Baland. 1, 1916 balansas $13,306.18
Per "Laisvę" nuo Osceola Mills lietuvių ir draugijų 104,75
Per "Laisvę" sekantis: nuo krikštynų pas Gabrius Treweskyn, Pa., $10.80, krikštynose pas A. Mineiko, Mahanoy City, Pa. $4.45, nuo Williams Co. darbininku Easton, Pa. 70c., nuo Puodžiuno ir J. Meškausko, Newark, N. J. $6.00, nuo 1 kuopos Lietuvių Socialistų Partijojs, Montreal, Canada $6.60 ..... 25.55
Per vietos LŠF. Komitetą nuo pp. Bulotos ir Žemaitės prakalbų (S. Balvočius aukavo $10.00) Elizabeth, N. J. .. 150.00
Per "Laisvę" nuo krikštynų pas D. Apžegą, E. Pittsburgh, Pa. 13.00
Per J. Atkočaitį nuo Bulotos prakalbų, Harrison ir Kearney, N. J. 28.93
Per Rimką nuo Bulotos ir Žemaitės prakalbų, Brighton, Mass. 13.00
Per "Tėvynę" nuo 152 kp. SLA. Braddock, Pa. 9.25
Per "Naujienas" nuo Lietuvių Dienos, Cleveland, Ohio ..24.75
Nuo Bulotos ir Žemaitės prakalbų Hyde Park, Mass. 25.82
Nuo Bulotos ir Žemaitės prakalbų, West Lynn, Mass. 31.35
Nuo fėrų, surengtų per Liet. Sunų ir Dukterų dr-stę Liet. Ukėsų Neprig. Kliubo 101 kp., SLA. ir 65 kp. LSS., Peterson, N. J. 162.50
Per Shenandoah, Pa. vietos LŠF. komitetą nuo Liet. Teatrališkos kuopos vakaro pelnas $44.07, Liet. Sargų Dr-stė aukavo $10.00, Tėvynės Mylėtojų Dr-stės 21 kuopa aukavo $5.00, DLK. Vytauto Draugystė $5.00 ir smulkių aukų 86.19
Dr. Vinco Kudirkos Draugija, Steger, Ill. 20.00
Per aukų rinkėjus nuo Easton ir Phillipsburg, Pa. lietuvių 31.13
Nuo Lietuvaičių baliaus North Side, Pittsburgh, Pa. .. 7.70
Per D. Petrauską nuo diskusijų Mirtos choro su kun. J. Holoburda ir nuo debatų Purvio su Žagaru, Cleveland, O... 63.92
Per "Laisvę" iš Canton, O. 9.40
Per vietinį LŠF. Komitetą, Brooklyn, N. Y. įvairių aukų ir nuo Bulotos ir Žemaitės prakalbų 1,000.00
Nuo ALTS. kp. ir TMD. prakalbų, Cleveland, Ohio 2.50
Nuo J. Liko So. Boston, Mass. už 11 ženklelį 2.05
Per "Keleivį" Lietuvos Sunų Draugystė, Girardville, Pa... 4.25
Per "Keleivį" nuo SLA. 203 kp., Oelwein, Iowa 17.60
Nuo Bulotos ir Žemaitės prakalbų: Athol, Mass. $52.75, Fitchburgh, Mass. $32.15, Gardner, Mass. $51.26, O. P. Gnikus, Worcester, Mass, $1.00, Dr. Puskunigis, Worcester, Mass. $5.00 ..... 142.16
Per "Naujienas": vestuvėse Gulbino su Lokoševičiute, Chicago, Ill $7.60, vestuvėse Lancevičiaus su Lapinskaite, Chicago, Ill. $11.50, varduvėse K. Grigonio, Gary, Ind. $3.00 surinko Muzikos Mylėtojų Ratelis, Cicero, Ill. $6.08, J. Tamius, Nokomis, Ill. $2.50 .... 30.68
Per "Naujienas": krikštynose pas Dreguną, Rockford, Ill. $4.50, svečiai pas A. Martinkevičių, Chicago, Ill. $2.00, surinko Laisvės Mylėtojų Draugija, Aurora, Ill. $27.78, vestuvėse Deapso su Lubinaite, Binghamton, N. I. $7.25 .... 41.53
Nuo LSS. 186 kp. viešos vakarienės, Ansonia, Conn. 5.50
Per P. Berukštį nuo draugiško susirinkimo pas Zalauskius, Nashua, N. H. 5.00
Per J. A. Walcicko, Cambridge, Mass. nuo prakalbų $26.80, nuo Bulotos ir Žemaitės prakalbų $111.53 ir nuo L. S. S. 71 kuopos $3.48 ..... 141.81
Sugrįžo pasiųsti į Vilnių pinigai. Buvo pasiųsta $1,002.-00 ir postage 15c., sugrįžo .. 967.50
Per balandžio mėnesį įplaukė 3,197.82
Viso su balansu $16,504.00

Išlaidos.

Pasiųsta del šelpimo nukentėjusiųjų lietuvių 1000 rublių — $316.00 ir postage 15c ant vardo M. Ronuszkevicz, Petrograd, Russia 316.15
"Naujienoms" už 200 Postal Cards 3.25
Už išmainymą privatiškų čekių ..... .23
Per mėnesį viso išlaidų .. 319.63
Gegužio 1, 1916 lieka pas L. Š. F. Iždininką K. Šidlauską 16,184.37

T. L. Dundulis, L. Š. S. Rašt.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanadoos
Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Angliską kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujausia ir tobulingiausia metoda. Mokname per laiškus, visose šalyse, už labai mažą atlyginimą; teipjau klesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglų kalbą, ateik ar rašyk platesnių žinių.
American School of Languages
1741 W. 47th Street, : : Chicago, Ill.

JUOKAI.

Gerai sako.

Ji: — Ko šiandien toks nuliūdęs?

Jis: — Ko nebusi nuliūdęs, kad tavo vyras šiandien žada parvažiuoti.

Ji: — Didelio čia daikto. Kaip parvažiuos, taip ir vėl išvažiuos

Jis: — Ak, šitaip. Duok šian rankutę pabučiuosiu.

Ji: — Kam čia rankutė, geriau į burną.

Priežastis.

— Magdut, kodel jau nuo velykų nebematau tavęs baliuose?

— Nebeeinu.

— Kodel?

— Vaikinai nebesiveda.

Kad neatpratus.

Na, ko dabar taip skubinies namo? Nei dešimtos dar nėra, o pati mirus, nebebaus.

—Taip tai taip, bet aš kitą vedu.

Dora tarnaitė.

Šeimininkė (tarnaitei atsisakant ilgiau tarnauti): — Ar gi tau nepatinka pas mane but, kad taip greitai nori išeiti?

Tarnaitė: — Patikt patiktų, ale kad poniulė del menkiausio daiktelio greitai užsidegi ir purkštaut, tai aš nenorėčiau, kad del manęs reikėtų poniulei sirgti.

Mokykloj.

Mokytojas: — Kairaiti, skaityk pasaką apie krakodilą ir smuikininką. Skaityk aiškiai, žodžių neryk... Na, ve, ir vėl krakodilą prarijai.

Paskutinis Linksmas Vakaras
SU PRAKALBOMIS, MONOLOGAIS IR DEKLEMACIJOMIS.
Parengtas APŠVIETOS DRAUGIJOS
Nedėlioje, Gegužio-May 21, 1916
JOE MACINKEVIČIAUS SVETAINĖJ. 1036 E. 93rd St., kampas Dobson Ave., BURNSIDE, ILL.
Įžanga 25c. porai.
Svetainė atsidarys 5-tą valanda vakare. Programo pradžia 6 val. vak.
Apšvietos Draugija deda visas savo pastangas, kad surengus paskutinį pasilinksminimo vakarą. Prie to yra užkviesta garsus kalbėtojas, P. Galskis, kuris papasakos daug indomių dalykų. Taipgi bus monologas "Lietuvos Karalius," deklemacijų ir šiaip jau daugybė įvairių pamarginimų.
Visi lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti. Kiekvienas busit užganėdintas. Po programo — sakiai.
Kviečia KOMITETAS.

Prie išsisnarinimo ir įsipjovimui
Tuojau įtrink D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuvnikų numylėtas naminis budas
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
24-80 Washington Street, New York, N. Y.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI
Vodevilinus permaina: Pan., Ketv. ir Subatoj. Paprastom dienom seams floras 10c, Balkonas 8c
Subatos vakarai ir nedėliomis strams floras 15c. Balkonas 10c.
Halsted ir 32-ra gatvė.

LIEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA
Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politis. Ekonomijos, Knygvedystės, Dailiaraščio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Reikalauk Aprašymo

K. OPANSKIS

Įgaliotas "Naujienų" agentas; per jį galima gauti dienraštį "Naujienas." Jis taipgi įgaliotas rinkti apgarsinimus ir spaudos darbus.
2304 Leech Ave., Sioux City, Iowa.

Stebuklingiausias Miestas Pasaulyje yra Gary, Ind.

Vos keli metai kaip prasidėjo, o šiandien jau turi arti 50,000 gyventojų; o dar porą metų palaukus pasieks virš 100,000 ir daugiau. Nes čionai randasi didžiausios dirbtuvės pasaulėj, ir dabar dar stato naujų dirbtuvių.

Viena tik Plieno (United States Steel) Korporacija paskyrė šįmet 100 milionų dolerių padidinimui ir pastatymui naujų savo dirbtuvių.

Apart šių daugelis kitų dirbtuvių statoma ir rengiama statyti, kuriose dirbs desėtkai arba šimtai tukstančių naujų darbininkų ir gaus didžiuausius uždarbius.

Gary, Ind. tik tas nedirba, kuris nenori. Paprasčiausis darbininkas uždirba nuo $3 iki $8 į dieną ir daugiaus. Gary, Ind. truksta visokių darbininkų ir yra geriausios progos visokios rųšies biznieriams.

Mes esame seniausi ir didžiausi žemės plotų savininkai Gary ir apielinkėse. Mes turime daugybę lotų ir namų pardavimui visose miesto dalyse ant lengviausių išmokėjimų.

Norėdamas gauti platesnių žinių apie Gary ir jo ateitį, kreipkis į musų ofisą ypatiškai arba laišku, o mes užtikriname, kad tamstą visuomet užganėdinsime ir parodysime, kur greitai padaryti gerus pinigus. Taipgi kurie nori parduoti savo lotus Gary ir apielinkėse, mes perkame už "cash."

J. SKINDERIS & CO.
VYRIAUSIAS OFISAS:
1610 BROADWAY, GARY, IND.

Rezidencija: 3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., 2-ras floras iš fronto. Galima rasti nedėliomis iki 10 v. išryto, o kasdien, Gary, Ind.

Užsirašykite Tuoj
Mėnesinį Mokslo ir Teorijos Žurnalą
'NAUJOJI GADYNE'
Kurį Greitu Laiku Išleis LSS.

"NAUJOJI GADYNĖ," tai naujas gyvybės pulsas Amerikos lietuvių darbininkų gyvenime.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra nutarta leisti vien tik del sustiprinimo kliasinio liaudyje susipratimo.

"NAUJOJI GADYNĖ" bus visiems prieinamas ir visiems lygiai indomus ir svarbus mokslo ir žinijos šaltinis, kaip menkai išsilavinusiam darbininkui, taip ir inteligentui.

"NAUJAJĄ GADYNĘ" redaguos žymiausis Amerikos lietuvių socialistų rašytojas ir gilus teoretikas drg. P. Grigaitis. Jam artimiausioje pagalboje bus kitas žymus publicistas ir nuoseklus kritikas drg. V. Kapsukas iš Škotijos, dabartinis "Socialdemokrato" redaktorius.

"NAUJOJI GADYNĖ" turės dar keliatą pagalbinių redaktorių. Joje bendradarbiaus visi žymesnieji Europos ir Amerikos socialistų rašytojai ir publicistai.

"NAUJOJI GADYNĖ" turės skyrius iš visų svarbiausių mokslo šakų; gvildens visuomenės klausimus ir plačiai aiškins socializmo mokslo teorijas.

"NAUJOJI GADYNĖ" talpins daug gražių paveikslų, karikaturų, dailės apysakų, eilių ir uoliai stovės darbo žmonių reikalų sargyboje.

"NAUJOJI GADYNĖ" bus storas, didelio formato, 64 puslapių žurnalas, spausdinamas ant puikios popieros, papuoštos gražiomis "vinjetkomis" ir dailiai techniškai apdirbtas.

Nei vienas susipratęs darbininkas neprivalo atsisakyti nuo "NAUJOSIOS GADYNĖS" užsirašymo. *Nelaukite, bet užsiprenumeruokite kuogreisia! Kaip greit administracijon atsišauks 1000 "Naujajai Gadynei" prenumeratorių, taip greit "Naujoji Gadynė" bus išleista.*

Draugai! pripildykite šią skaitlinę per mėnesį laiko! Parodykite įjųsų išnaudotojams, jog jau mokate savo reikalais rupinties.

"NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja metams vos tiktai $1.50; pusei metų 80c; užsieniuose metams $2; pusei metų $1. Pavienis numeris 15c. Pinigus umai siųskite šitokiu adresu:

"NAUJOJI GADYNĖ"
229 N. 6th St., Philadelphia Pa.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Entered as second-Class Matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Terms of subscription:

In Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year $6.00. Outside Chicago, by mail, one year, $5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Žinos iš Chicago kasdien.

Laidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams $6.00, pusei metų $3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams $5.00
Pusei metų $3.00
Trims mėnesiams $1.75
Dviem mėnesiam $1.25
Europoje, metams $7.00

Redaktorių matyti galima tiktai nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

KAPITALISTIŠKOJI KRIKŠČIONYBĖ.

Vakar kalbėjome "Naujienose," kaip kapitalistai susirupinę krikščionybės dalykais, taip susirupinę, kad reikalams pataisyti Rockefelleris reikalauja net "krikščionybės trusto."

Suprantamas dalykas, kad jiems čia einasi ne apie pačią krikščionybės ideją, ne krikščionybėj randa taisytinų dalykų, bet pačiuose tuose elementuose, kurie sakosi krikščionybę, tiksliau — krikščionių bažnyčią, atstovauja, butent kunigiuose. Jie apsileidę. Jie nebepildą, taip stropiai savo priedermių, kad išlaikius darbo žmonėse nusižeminimą, nepriešta ravimą ir kantrumą. Jie nebepildą didžiausios savo priedermės, o tai: be atlaidos kalti žmonėms į galvą taisyklę: "dirbk ir melskis, dirbk ir melskis! Ir nieko negeisk ant žemės, kad dangaus nepraradus."

Šitoji taisyklė kapitalistui brangiausia. Kunigai niekados neturi tatai užmiršti. Nes ji išskirtinai darbininkams tetaikoma. Jeigu darbininkas pildys šitą prisakymą, jeigu jis melsis, jis nereikalaus iš savo ponų algos pakelti, darbo laiko sutrumpinti. Jeigu jis melsis, tai kad jam dar ir taip bloga butų, jis prieš savo poną neis, į darbininkų organizacijas nepriklausys, ir jeigu trokš, kad jo dalis jam kiek palengvėtų, tai jis ne iš savo samdytojo to reikalaus, bet mels Pono Dievo, kad į jį susimiltų.

Del to kapitalistai niekados nebuvo šykštus bažnyčiai. Del to ir Rockefelleris steigė, kur įmanydamas, bažnyčių, pažymėtinai — Coloradoj. Del to kapitalistai tokiu duosnumu remia ir Krikščionių Jaunuomenės Asosciaciją (Young Mens' Christian Association), nes ta šiandie taip išsiplėtojus organizacija taipjau pilnai dušia ir kunu kapitalistų tikslams tarnauja (patsai Rockefelleris yra vienas veikliausiųjų jos narių). Daug žmonių, ypatingai darbininkų, nesusipažinusių arčiau su ta krikščionių jaunuomenės organizacija, mano, kad ji yra nekalta kulturinė jaunuomenės įstaiga. Bet gi tai didelė paklaida. Ta įstaiga varo tą patį "krikščioniškąjį" darbą kapitalistų interesų naudai, kaip ir patįs tikrieji bažnytininkai. Veikiantieji toje organizacijoj kunigai eina į fabrikus ir dirbtuves ir pietų metu laiko pamaldas, skaito iš biblijos pasakų, gieda šventas giesmes ir atlikinėja kitus triksus darbininkų protui apdumti. Taip, vienais tik pereitais 1915 metais Krikščionių Jaunuomenės Asociacijos kunigai laikė įvairių miestų darbo įstaigose pamaldų, kuriose dalyvavo išviso arti dviejų milionų darbininkų.

Yra Amerikoj vienas labai paskilbęs krikščionybės gaivintojas. Tai Billy Sunday. Buvęs atletas. Ir gerklę turi gerą. Paskilbo jis savo uolumu grąžinti atšalėlius į krikščioniškos bažnyčios prieglobstį. Jo pamokslų klausyti susirenka dešimtimis tukstančių žmonių, daugiausia neturtingiausiųjų sluoksnių. Ir Billy Sunday tiems žmonėms nesigaili velnių, pragaro liepsnų ir verdančios smalos. Ir be paliovos kala: dirbk ir melskis, dirbk ir melskis! Tuos Billy Sunday pamokslus surengia kapitalistai įvairiuose miestuose, ir pamokslininkui moka šimtais tukstančių dolerių.

Tai, vadinasi, krikščionybė, kurios kapitalistai reikalauja: Krikščionybė darbininkams mulkinti. Krikščionybė, kurią ir lietuvių kunigai skelbia. Ir netiktai skelbia, bet ir veikia, organizuoja neišmanančius dar nieko žmonelius, kad juos dušia ir kunu padėjus ant kapitalistų aukuro. Jų pastangomis įkurta ir vedama "Švento Juozapo Darbininkų Sąjunga," kurios obalsis yra: "Darbininkai visų šalių vienykitės vienam tikslui! O tas jusų tikslas didis: melsties ir dirbti, melsties ir dirbti!"

Viena bėda: melsties ir dirbti nedaug kas benori.

"PRISIRENGIMO" PRADŽIA.

New Yorko gubernatorius Whitman jau pasirašė po penkiais biliais (įstatymų sumanymais) apie "preparedness." Naujieji, gubernatoriaus patvirtinti, įstatymai reikalauja:

kad visi vaikai, nuo 16 iki 19 metų amžiaus, butų lavinami kareivių muštro ir disciplinos;

kad vaikai daugiau kaip aštuonių metų amžiaus butų lavinami gimnastikos po karišk os komisijos priežiura;

kad visi sveiki vyrai, amžiaus nuo 18 iki 45 metų, skaitomi valstijos milicijos nariais ir gubernatorius turi teisės visados, reikalui esant, pašaukti juos aktyvion nacionalės gvardijos tarnybon.

Kitu du biliu kalba apie nacionalės gvardijos ir jurinės milicijos reorganizavimą.

Taigi "prisirengimo" darbas pradėta. Ir kaip toli jis eis? Vienas įstatymų sumanytojų, sudžia Leboenf, diskusijose apie jų priėmimą, pasakė, kad tai esanti tik pradžia. "Šiandien, girdi, mes dar to negalime, bet laikas netoli, kur mes įvesime visuotiną priverstinąjį kareiviavimą." Tikriausią betgi to "preparedness" išaiškinimą davė kitas "patriotas," valstijos vaizbos buto (Chamber of Commerce) reprezentantas, London. Ginčų laiku del priėmimo, tasai ponas, žiurėdamas stačiai į biliaus priešininkų akis, ypatingai į socialistų atstovą Cannoną, užreiškė: *"Darbininkų unijos turi įsidėti sau į galvą, kad valstija privalo neliktai visuotinos kareivių tarnybos, bet taipjau ir visuotinos pramoninės tarnybos. Mes čia jau galime priversti juos tarnauti, nežiurint, ar jie to nori, ar nenori. Streikas bus prasižengimas tolygus valstijos išdavimui!"*

Tasai ponas "patriotas" pertoli važiuoja. Bet gi tai parodo, kokias užmačias auklėja savyj darbininkų klesos priešai. O kad valstijų milicijos ir nacionalės gvardijos buvo ir yra pavartojamos kapitalistų reikalams ginti, tą geriausia žino darbininkai: kiekviename didesniame streike jiems tenka susidurti su milicijos durtuvais.

Amerikos "patriotų" ir kapitalistų nupirktųjų laikraščių slaugimas už "preparedness," ta jų baimė išlaukinių priešų antpuolimo yra aiškiausia veidmainystė. Kariškas prisirengimas reikalingas musų kapitalistams ne nuo išlaukinių priešų antpuolimo atsiginti, bet nuo vidurinio priešo — klesiniai susipratusių darbininkų, apie ką juoaiškiausiais žodžiais išsipliauškė ir augščiau minėtasai kapitalistų atstovas London: "Streikas bus prasižengimas tolygus valstijos išdavimui!"

APŽVALGA

MENKAS PALYGINIMAS IR NETIESA.

"Ateitis" atranda, kad musų srovių santykiams labai kenkiąs žiurėjimas į kitų srovių žmones, kaipo į įnagius savo politikos tikslams pasiekti. Ir kaipo pavyzdžius tokio kenksmingo žiurėjimo ji pasakoja sekamu du atsitikimu:

> Atsiminkime Brooklyno seimo dienas. Ką mes tenai matėme? Ar pasiryžimą išvien dirbti tą darbą, kuriam abidvi srovės vienodai pritaria? Jeigu taip butų buvę, tai p. Grigaitis nebutų siųlęs savas rezoliucijas vieton Dr. Šliupo, ir Dr. Šliupas nebutų savo ant greitųjų parašytų rezoliucijų skelbęs vienas — butų jiedu pirma susiėję, pasitarę ir pasistengę seimui paduoti vieną bendrą rezoliuciją. Tik jau išimtiname atsitikime — kuomet per daug vienas nuo kito butų skyręsis—butų buvę galima pavest seimui, kurio jis labiau pritaria. Bet tuokart apie tai nei nesvajota. Nes pasekta senų, savo dienas atgyvenusių idejinės kovos metodų ir naivai manyta, buk "didžiuma balsų" priimtoji rezoliucija gali reikšti idejinę pergalę. Bet šios nuomonės klaidingumas aiškiausia pasirodė tame pačiame seime: "mažuma" net nekartą privertė "didžiumą" nusileisti, ir galų gale liko pas abejus neapykantos bei nepasitikėjimo jausmas, kuris kurstomas už savo darbus neatsakomos spaudos, vėliau privedė prie galutino konflikto ir... persiskyrimo.
>
> Visai panašus atsitikimas buvo ir šįmet Philadelphijos suvažiavime. Ten taip-pat buvo "mužuma" ir "didžiuma", ir opiausios rezoliucijos taip-pat praėjo "didžiumos" balsais. Kaikurios iš tų "didžiumos" priimtųjų rezoliucijų ten-pat buvo atšauktos ir pataisytos, kitos pasiliko. Bet kas drįs šiandien tvirtinti, kad A. L. T. Sandaros plėtojimas eina tikrai normalėmis vėžėmis? Ar taip butų A. L. T. Sandara plėtojusis, jeigu butų "didžiuma" panorėjusi daugiau ir su "mažuma" skaitytis ir butų surasta toki pamatai, ant kurių visi butų lengvai galėję sutikti?

Panašumo tarpe šitų dviejų atsitikimų yra labai maža. Brooklyno seime susitiko žmonės griežtai priešingų pakraipų, ir dagi susitiko po dešimties metų aštriausios kovos. Juk reikia neužmiršti, kad p. Šliupas nuo to laiko, kada jisai atsimetė nuo socializmo, savo buvusiuosius draugus prakalbose ir spaudoje kitaip beveik ir nevadindavo, kaip "išperomis", "išgamomis", "benkartais", "paleistuviais" ir tt. Ir Brooklyno seime šitas keikiantis renegatas vedė tautininkus (geresnio vadovo jie neturėjo) į ataką prieš socialistus. Reikia buti baisiai naivišku (arba nuduot tokį), kad prie tokių aplinkybių galėjus tikėties dar didesnio nuolaidumo iš socialistų pusės, negu jie parodė seime.

Visai kas kita tautininkų suvažiavimas Philadelphijoje. Tenai dalyvavo beveik vienodos politiškos pakraipos žmonės (kitaip jie nebutų galėję įsteigti vieną "partiją"), kuriuos prie to buvo gana ankštai suvienijusios pendros kovos prieš socialistus Brooklyno seimo laikuose ir vėliau. Jeigu jie, nežiurint į tai, nemokėjo žmoniškai susitaikyt tarp savęs, tai tas liudija tiktai apie politišką jų nesubrendimą.

Pagalios, "Ateitis" elgiasi neteisingai, aiškindama socialistų taktiką Brooklyno seime jų norėjimu panaudoti priešingos srovės žmones (tautininkus) savo politikos tikslams. Tai yra insinuacija, daugiau nieko. Socialistai darė viską, kad seimas jokiu budu negalėtų pavirsti įrankiu kokiai-nors srovei išnaudoti. Tuo tikslu jie savo politiškose rezoliucijose siulė tiktai tokius dalykus, kuriems gali pritarti kiekvienas daug-maž progresyviškai protaująs žmogus (delto jos ir buvo priimamos net ir pačių tautininkų balsais); o Lietuvos Šelpimo darbą jie siulė taip sutvarkyti, kad nuo jo butų visai atskirta politika. Be to, socialistai nieko neturėjo ir prieš tai, kad sudarius iš atskirų srovių jungtinę komisiją, kuri butų turėjus suderinti srovių nuomones rezoliucijose; bet kada jie užproponavo p. Šliupui įeiti į tokią komisiją, tai jisai griežtai atsisakė, užpykęs, kad buvo nepriimta jo "ant greitųjų parašytoji" (kaip pripažįsta pati Šliupo užtarėja "Ateitis") rezoliucija.

Kam tad "Ateitis" iškreipia faktus?

VE KO JIE NORI.

Kun Kemėšio organas "Darbininkas" labai susirupinęs tuo, kad socialistai ir tautininkai kalba apie L. Š. ir L. G. fondų susivienijimą. Jisai bijosi, kad tuomet įvyktų ir politiškas tų dviejų srovių susivienijimas, kuris butų kenksmingas klerikalams. Todel jisai kiek drutas agituoja prieš pp. Bulotos ir Žemaitės propoziciją ir primena, kad dar nesančios užbaigtos "blokinės" tarybos tarpe klerikalų ir tautininkų. Pagalios, jisai rašo:

> Mums bet-gi rodos, jog tas blokas tarp socialistų ir visų tautiečių negalės įvykti. Viduriniuose yra žmonių, kurie perdaug myli tautą, kad galėtų dėties bendrai su visais išsigimėliais ir nutautėliais.
>
> Šioms tik reikėtų išvengti vienos labai didelės klaidos, kurią jie yra linkę daryti. Negalima statyti Sandaros reikalų augščiaus, kaip tautos reikalus. Ne Tauta del Sandaros turi buti, bet, priešingai, jų Sandara turi buti tautai naudinga. Šiandiena tauta reikalauja vienijimo visų tautinių pajėgų. Katalikai yra ištikimi savo tautai, myli ją, kaip moka darbuojasi del jos labo. Visos pasakos apie parsidavimą Rymui yra nedorų žmonių prasimanymas. Rymas nėra musų tautai nei kiek pavojingas. Priešingai, gali ir turi buti labai naudingas.
>
> Myli tautą ir daugelis musų tautiečių. Tad šiems visiems ir reikėtų eiti išvien, nežiurint to, kaip tas atsilieps šiandien į Sandaros reikalus. Juk reikia atsiminti, kad ta Sandara iš pat pradžių buvo dvilypis, kaž koks nenormalis kunas. Ji jungė ir tebejungia tautinius gaivalus su prieštautiniais. Jau iš pat pradžių buvo ne viena Sandara, bet dvi Sandari. Rimka ir jo pasekėjai ėjo į Sandarą, delto, kad tikėjosi atitraukti "Vienybę Liet." ir "Lietuvą" nuo vienybės su katalikais ir su laiku, prie geros progos, sudaryti "visų pažangiųjų bloką"; (kas dabar ir mėginama jau padaryti) gi p. Karužai, Širvydui ir kitiems rupėjo "tautiečių" minias atitraukti išpalengva nuo intekmės socialistų ir visų piktų laisvamanių ir įstatyti į naudingą tautai darbą. Kaip matome vienų ir kitų tikslai visiškai priešingi ir visos pastangos vienus ir kitus vienyti yra tik komedija, kurios lošimas skaudžiai atsiliepia į tautos reikalus.
>
> Jeigu padoresnieji tautiečiai susiartintų su katalikais, tai visi tuoj aiškiai pamatytų, kaip nerimti ir be pamato buvo visi p. Rimkos gązdinimai klerikalizmu ir kunigu intekme...
>
> Jei tautiečiai susiartintų su katalikais, daugelis jų ačiu savo gabumams, mokslui, užimtų pirmąsias vietas prie bendro darbo. Katalikų visuomenė, vos tik pamatytų, kad tie veikėjai yra tautai tikrai naudingi, o jų idealams nepriešingi ir nepavojingi, netruktų apdovanoti jų savo pasitikėjimu ir prieš juos atsidarytų plačiausi veikimo dirva. Tada gal paaiškėtų geriau ir tai, ko verti buvo p. Rimkos šauksmai ir pasigyrimai apie pažangą ir demokratizmą.
>
> Formališkai tarybos tarp katalikų ir tautiečių dar nebuvo pertrauktos. Galutino savo žodžio dar nei viena pusė nepasakė.
>
> Žodžiu: eisite, tautininkai, į kairę — tai pražusite, eisite į dešinę — tai gausite činų ir gerų vietų (kaip, pav. Dr. Antanas Kazis Rutkauskas!). Todel, jeigu pas jus randasi tokių gaivalų, kurie traukia jus į kairę, tai geriau persiskirkite su jais: suardykite savo Sandarą ir keliaukite pas mus. Tautos (tariant, klerikalų) labas stovi augščiau už Sandaros labą!
>
> Pažiurėsime, ką pagiedos apie tai sandariečiai.

SPAUDOS MELAI.

Panedėlyje prezidentas Wilsonas laikė Washingtone kalbą Spaudos Kliubo (National Press Club) susirinkime. Tarp kitko jisai pasakė:

> "Kaikurie Jųsų (t. y. laikraštininkų) parodė pastebėtiną visa ko žinojimą, ir tuli dalykai buvo skelbiama, kaipo atsitikę administracijos sferose, apie kuriuos aš tečiaus nežinojau nieko, iki neperskaičiau laikraščių. Mane nuolatos nustebina pranešimais apie žingsnius, kuriuos buk aš daręs, ir tatai gimdo manyje nejaukų jausmą, kad čia veikia kokia-tai apveizda, su kuria aš neturiu jokių ryšių.
>
> "Bet, gerbiamieji, tatai yra gana pavojinga, nes pasitaiko, kad žodžiai iššaukia gaisrą... Žmogus, kuris mėto kibirkštis, gali but atsakomybėje už daug didesnį blogumą, negu sudeginimas miesto Mexikos parubežėje...

Gaila, kad Wilsonas nenurodė aiškiau, kas yra tie "kibirkščių mėtytojai." Jisai jau antru kartu viešai persergsti žmones nuo slaptų agitatorių, besistengiančių intraukti šią šalį į keblumus, bet jisai kalba vis tiktai aplamomis fražėmis, neįvardindadamas nė vieno kaltininko.

Redakcijos Atsakymai

Dai. Sa. Said. — Jusų pranešimas atėjo pervėlai del utarninko numerio.

Ką įspudis padarė.

Advokatas (teisme, kur eina byla del perskyrų, kvočia liudininką): — Vadinas, tamsta savo akimis matei šitą porą besiniaujant. Kokį tatai padarė į tamstą įspudį?

Liudininkas: — Ogi tokį, kad aš čia jau nusitariau niekados savo gyvenime nevesti.

SKAITYTOJŲ BALSAI

(Redakcija nealsako už nuomones, išreikštas šiame skyriuje.)

BLOGI VAIKAI.

Aš sakau, kad yra blogų vaikų, bet drauge noriu pasakyti, kad yra ir blogų tėvų. Ir štai delko.

Nueikime į lietuvių, vengrų, lenkų, italų ir kitų tautų apgyventas vietas, tuoj pamatysime skirtumą tarp neturtingų ir turtingesnių žmonių gyvenimo.

Neturtingų žmonių vaikai buriais laksto ant gatvės, nudriskę, purvini; svarbiausias jų užsiėmimas, tai užkabinėjimas praeivių. Kitas ką tik pradeda vaikščioti, o jau moka biauriausiais žodžiais keikti.

Ir kur jie tą galėjo išmokti? Pirmiausia — mokykloj, kur sueina visi išdikę vaikai ir viens kitą išmokina; antra — ant gatvės; trečia — namie nuo tėvų, nes tarpe neapšviestesnių tėvų tankiai kįla šeimyniški nesutikimai, biaurios kalbos, muštynės, girtuoklystė. Tokiu budu vaikai vien girdi blogą, bet gerų pamokinimų jiems niekas nesuteikia. Ir ko galima reikalauti iš tokių vaikų? Ir už tą kalti ne vaikai, bet tėvai, kurie ne skaito naudingų raštų, ne protauja ir nesirupina apšvieta.

Jeigu darbininkas uždirbdamas $10 — $12 į savaitę augina 4 — 5 vaikus, tad kaip jis gali dorai išauginti juos, jei tų pinigų neužtenka nė pragyvenimui? Beto dalis uždarbio dar eina karčiamon. Taip neapšviestas žmogus pats vargsta su pulku vaikų ir pačius vaikus vargina.

Turtingesni žmonės gyvena visai kitoj dalyj miesto, turi mokyklas kur tik turtingesni vaikai lanko. Jų vaikai nelaksto buriais po gatves ir neužkabinėja praeivių.

Jeigu turtingesni žmonės, kurie uždirba po $40 — $50 į savaitę turi tik po vieną ar du vaiku, kodel to paties negalėtų pasekti ir neturtingesnieji tėvai? Jeigu ir turtingesnieji tėvai turėtų po 7 — 8 vaikus, tai ir jų vaikai nebutų geresniais už kitus.

Darbininkai, vieton auginus po 4—5 vaikus, daug geriau padarytų, mano nuomone, jei jie turėtų po 1 ar du vaiku; tuosyk jie galėtų jiems suteikti augštesnį mokslą ir nereikėtų taip vargti. Dabargi vaikai didelėse šeimynose turi vargti nuo lopšio iki grabo. Gal tuosyk paliktų laimingesnė ir šeimyna.

A. Garbukas.

DARBININKAI IR STREIKAS.

Žodis streikas reiškia pasipriešinimą pagerinimui buvio. Bet ar tokie streikai, kaip juos veda Amerikos Darbo Federacija, neša naudą darbininkams? Imkime kad ir gyvulių skerdyklų darbininkų streiką. Nespėjo ten baltieji vergai sustreikavę išeiti per vienas duris, kaip traukinis pro kitas duris įvežė juoduosius vergus.

Garvežio inžinierius gana gerai žino ką jis veža, jis žino, kad jis veža juoduosius vergus užėmimui vietų baltųjų vergų, kad jis veža streiklaužius. Ir kodel jis tai žinodamas, juos veža? Užtai kad Amerikos Darbo Federacijos viršininkai padalino darbininkus į įvairias savotiškas klesas. Taip vedama kova neduos jokių pasekmių, kol darbininkai nesusivienys taip, kaip yra susivienyję kapitalistai.

Vienok dar ir šitoks darbininkų susivienijimas nėra ganėtinas visiškam nuvertimui kapitalizmo. Darbininkai, jei jie nori atsiekti savo tikslą ir panaikinus ponus, turi vienyties ir politiškai. Bet tas jau reiškia socializmą. Ar jųs jo norit? Kas nori jo, ar nenori, bet rank-

pelnis privalo jo norėti.

Darbininkai, eikime visi išvien. Tuo mes laimėsime savo tiesas ir ant griuvėsių kapitalistiško surėdymo, įsteigsime kooperatyvišką industrijinę respubliką. M. S.

ANGLIAKASIO BALSAS.

Žiurint į laikraščius rodos visi pradžiugo, kad angliakasių streikas neįvyko. Visi linksmi, rodos, kad viskas gerai. Laikraščiai džiaugias, biznieriai džiaugiasi. O kaip žiuri į tai patįs angliakasiai? Jie tik keikia iš piktumo, nes ant jų uždėtas vien keturių metų jungas; esą poniškumas darlabiau bando smaugti darbininkus, negu pirma. Tai tau ir kietųjų anglių kasėjų laimė.

Visi žinome, kad kietosios anglįs yra geros ir brangios. Bet jos yra pavojinga kasti. Šmotai dideli, brustai (paramos) ilgos, po 300 ir d. pedų. Liuosi anglįs, medžiai sunkus, visur pilna dujų (gazų), o kompanija gero oro neprivaro, nes ji rupinasi vien tik tuo, kad daugiau anglių iškasus. Mokestis angliakasių visai maža. Jei kuris uždirba $3 į dieną, tai labai gerai, o tuo tarpu įrankiai lužta, dįla — ant to musų viršininkai jokios atidos neatkreipia. Unijo skyrių susirinkimuose vien barniai, net iki kumščių pakelimo prieina. Už tą yra kalti patįs angliakasiai iš 1, 7 ir 9 distriktų, bet dabar jie pamatė, kad jie yra prigauti savo distriktų viršininkų ir pono J. P. White. Dalykas štai kame.

1915 metais mieste Wilkes-Barre, Pa. įvyko tų trijų distriktų suvažiavimas. Tame suvažiavime daug gerų lokalų įnešimų liko atmesta, o per prievartą įgrusta viršininkų įnešimai. Nutarta pareikalauti pakėlimo algos tik 20% ir dar išstatyta 10 reikalavimų; iš tų reikalavimų laimėta tik du.

Derybos su kasyklų savininkais buvo vedamos per du mėnesiu ir tai liko nepabaigtos. Prisiėjo šaukti ekstra suvažiavimą 1, 7 ir 9 distriktų mieste Pottsville, Pa., geg. 2 d. Tečiaus iš to suvažiavimo nieko neišėjo, vien tik liko padarytos lėšos lokalams ir aptuštinta angliakasių kasa. Visi angliakasiai buvo pasirengę streikuoti, jei kompanijos neduos to ko, reikalaujama 8 val. darbo dienos, pakėlimo mokesties 20 nuoš., pripažinimo unijos, panaikinimo kontraktų ir daug kitų gerų dalykų. O ką angliakasiai gavo? Jie negavo net 8 val. darbo dienos — dabar reikia dirbti 8½ val.; kontraktai irgi pasiliko; mokestis pakelta 7 nuoš., o dirbantiems nuo dienų pakelta tik 3 nuoš. Delegatai, žinoma, išpradžių nesutiko su tuo, bet trijų dienų varginimo nutarė nestreikuoti. Viršininkai nedavė dalegatams nė išsižioti. Jei kuris ką pasakydavo, tai distriktų viršininkai drauge su White šokdavo kritikuoti ir liepdavo tokiam delegatui daugiau nebeatsilieptі, bet tylėti. Po trijų dienų vargo ir daugelio pikčių delegatai nutarė priimti tą mažą anglių baronų pasiulimą. Dabar angliakasiai užtai visai nėra užganėdinti tuo, ką jie gavo.

Dirbantiems nuo štukų (kontraktaviems) angliakasiams liepiama dirbti iki 3 val. po piet, o dirbantiems nuo dienų nuo 6 val. ryto iki 3:30 val. po piet. Mat tarp tokių darbininkų yra daugiausia vežėjai (dreiveriai). Jie turi užkinkiti mulus prieš 7-tą val., o "kvititi" 3:30 val., t. y. palikti vietą. Bet reikia toli pareit — 20—30 m., reikia nukinkyti mulus, kas užima irgi 10 m. Už tą darbą bosas nemoka, ir tokiu budu vežėjai yra sulaikomi po žeme iki po 4 val. Dabar delei to kįla daug nesusipratimų. Daugelis vežėjų palieka mulus ant kelio nenukinkę ir neina išryto kinkiti iki 7 val., nes kompanija atmuša pusę valandos pietums. Po žeme žmonės nelaiko pietų; kada turi laiko — valgo, o kada nėra laiko tai vos į 5 min.. užkanda ir vėl dirba; o tuo tarpu kompanija nors po žemėmis darbas per pietus nesustoja. Tečiaus viršininkai padirbo tokią sutartį, kad ir po žemėmis esą pietųs. Beto antriems angliakasiams (second miners) norima išskaityti 25c į savaitę už aliejų.

Dirbantįs nuo dienų angliakasiai dirba po 9 val., bet mokama tik už 8 val., pakelta jiems alga tik 3 nuoš. Nuodaliniams angliakasiams pakelta alga 7 nuoš. O kainą už anglis visiems pakelta 10c, taip kad jau dalį pakėlimo kompanija atsiėma. Pirmiau tonas anglių kainavo po $2.05, dabar tokių pat anglių tonas kainuoja $2.15.

O kur musų tvirtoji unija? Mes mokame į uniją po 50c į mėnesį, bet iš jos mes nieko negauname; gauna vien viršininkai. Per pereitus 4 metus žmonės sumokėjo 7 milionus dolerių. Pašelpos visai mažai duota. Tečiaus dar neužtenka to, kad mokėjom kas mėnesį po 50c, bet dar liko uždėta per du metu "assesmentų" po $4.00 kiekvienam. Mes dirbam, vargstam ir nieko neturime, vien tik viršininkus šeriame, kaip ponas kalakutas. Bet pastarasis nors gali pasipjauti juos šventėm ir pavalgo, o mes visai nieko negauname. Musų triusas kaip dumai ant vėjo išeina, o musų pinigai patenka tik į viršininkų kišenius.

Frank Levinskas.
Girardville, Pa.

ŠELPKITE LIETUVĄ AUKAUDAMI LIETUVOS ŠELPIMO FONDUI.

Pastabos iš šalies

Septynios valstijos virsta "sausomis".

Visa Rusija liko "sausa" ir žydi-bujoja "samogonka" ir visoki kiti gėrimai. Nors "samogonka" biauresnė, kaip arielka, nors ji daug brangesnė (vietomis už bonkutę mokama 2—3 rub., o pigiau kaip rublis negausi), vienok kam rupi išsigerti, tas perkasi jos.

Dabar klausimas, ką pagimdys Amerikos "sausumas". Gal aptiekos pavirs į karčiamas, kaip tas atsitiko Petrograde.

Nereikia užmiršti, jog buržuaziškoji visuomenė negali apseiti be girtuokliavimo. Nors reikia kovoti su girtuokliavimu, bet pačiu uždraudimu nieko nenuveiksi. Buržuaziškoji visuomenė moka vien drausti, bet nemoka arba, geriau sakant, nenori užsiimti prašalinimu. Juk daug lengviau už arielka į kalėjimą patupdyti, kaip vieton arielkos naudingesnį dalyką suteikti.

Perankstybi džiaugsmai.

Klerikalai iš "Lietuvių Balso" džiaugėsi, kad lietuviai jau gali patįs rupintis savo mokyklomis.

"Karo metu gyvenimo sąlygos taip susidėjo, kad mes naudojamės dabar savo vidaus gyvenime gana didele savyvalda: patįs tvarkomės savo šelpimą nelaimėje, **patįs steigiamės sau mokyklas**, dirbtuves, prieglaudas, ligonines ir tt."

Ar tik neparankstybi džiaugsmai. Bent tam tikroji taryba apie pabėgėlių aprupinimą visai ką kitą mano, kaip p. p Klerikalai ir jų "liberališki" tarnai. Tarybos laike tautiškų organizacijų atstovai reikalavo, kad leistina butų mokyti vaikus prigimtoj kalboj ir kad tikėjimo mokslą kiekviena tauta (ir tikėjimas) paimtų į savo rankas. Pakilo klausimas, ar galima taip elgtis ministerijos (apšvietimo) ir sinodo mokyklose, kur gali but priimti pabėgėlių vaikai. Tautiškų organizacijų atstovai reikalavo, kad į tokias mokyklas butų kviečiami mokytojai ir dvasiškiai, išguldinėti prigimtoj kalboj ir savą tikėjimą. Šis dalykas smarkiai nepatiko vidaus dalykų pagelbininkui V. N. Plevei.

—Kaip galima, — sušuko jis,— kviesti į cerkvines-parapijines mokyklas žydų rabiną?

—Tai gali buti pavojinga rusų vaikams, — pridurė, naujas pranokėjas.

Galu-galais klausimas liko neišrištas ir administracija kaip norės taip ir elgsis.

Tai taip išrodo "gana didelė savyvalda" lietuvių gyvenime, jei mes pažiurim į gyvenimo atsitikimus ne per klerikališkų dumikų akinius. **Z—a.**

Chicagos Gatvekarių
Transportacija

Chicagos miesto originališkos Viršutinių Linijų nuosavybės apkainavimas buvo virš $30,000,000 mažiau už indėtąją nuosavybėse sumą. Prie šio originališko apkainavimo, pridedant dar $60,000,000 pasidaro apie $88,000,000, kurie nuo to laiko buvo pridėti prie kapitalo vertės, pagal statuto išsiųstų paliudijimų. Šie paliudijimai pažymi išleistą ant kapitalo sumą pinigų. Vasario 1 d. 1916 m. Chicagos miestui pirkimo kaina atsiėjo $148,221,578.

Taigi gana aišku, kad žmonės, kurie įnešė tokią milžinišką sumą pinigų, pasitikėjo transportacijai; kitaip jie butų nedėję savo milionų po kompanijos kontrole del visuomenės gero.

Šis milžiniškas indėjimas kapitalo yra tik dalis to, kas bus dar indėta, kad sutikti transportacijos reikalavimus ateityje. Pagal įstatų, kiekvieną metą reikalaujama nuo kompanijų ilgesnių gatvekarių linijų išvedimo. Pereitą metą buvo ištiesta virš 20 mylių vienų bėgių linijų ir elektrika, kas lėšavo daugiau $1,000,000.

Kiek pirmiau buvo pridėta prie vartojamo kapitalo apie 400 naujų karų, kurie buvo padirbti pagal naujausią madą ir lėšavo apie $2,500,000; išlaidos del naujų substočių 1914-1915 m. siekė virš $500,000.

Augimas Chicagos miesto netolimoj ateityj bus toks, kad milionai galima bus dar naudingiau praleisti.

Kapitalas yra labai svarbus ganėtinam patarnavimui.

Sekančiam aprašyme paskelbsime apie patarnavimą ir kapitalą.

Chicago Surface Lines

The Roseland Jeweler Store

Nuo pirmos gegužio dienos mes atidarėme kupinai užpildintą laikrodžiais, auksu ir augštos rųšies indais, kaip tai chinų, tikrai rankų darbo malevoti; visokių stiklinių tavorų; žodžiu visko turime, ko tik reikia namuose prie kasdieninio vartojimo. Taipgi taisome sugedusius laikrodžius, akinius ir kitokius paauksuotus ir sidabruotus daiktus. Viskas už prieinamą kainą.

LIETUVIAI SAVININKAI

11208 So. Michigan Ave., priešais THE PEOPLE STORE

Tel. Armitage 6580

AKUŠERKA Mrs. A. M. Kaitis

Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai, įvairiose moteriškose ligose, ir patariu kožnai mokyties Akušerystės. Ateikite, o viską datirsite.
1703 N. HOYNE AVE., Chicago, Ill Priveža Milwaukee Ave karal.

DR. BURGESS
Gydo Vyrus

Dr. Burgess sako: Mano 13-kos metų valdiškas darbas davė man patyrimo ir pažinimą daugelyje atsitikimų, kuriuos sunku buvo išgydyt kitiems daktarams. Iš to patyriau medicinoje, bubau aptiekorium ir todel gerai žinau vaistus. Naudoju juos naujausiomis francuziškomis, vokiškomis ir itališkomis metodomis, apart to vartoju naujausias amerikoniškas metodas, kurias pats išmokau. Be skausmo ir apleidimo darbo Dr. Burgess suteiks Jums įčiriškimą vartodamas 606; 914 Rheum Phil Germ, ir tt., atsitikimuose ligos kaip: **Netyras kraujas, Varicocele, Hydrocele, Stryktura, nusilpnėjimas, silpna puslė, skausmas kryžmoje ir visas pašalines ligas,** kurias užtikrinančiai išgydau, greičiausiu laiku.

Neatidėliokite, stoka pinigų, gėdinimasis arba baiłumas skausmo— pratęsia Jųsų kentėjimus. Ateikite šiandien — nesivėluokite. Ekzaminavimas dykai. Valandos užsiėmimo nuo 9 ryto iki 9 v. vak. kasdien; nedėldieniais nuo 10 ryto iki 12 dieną.

Dr. BURGESS 422 South State gatvė, Chicago Ill.
Prieš Siegel Cooper and Co. ..

DR. WEINTRAUB

EUROPOS SPECIALISTAS VYRŲ IR MOTERIŠKŲ LIGŲ
UžSISENĖJUSIŲ IR CHRONIŠKŲ

IEŠKANTIEJI gero daktaro, turinčio 28 metus praktikos gydyme įairių vyrų ir moterų ligų, tesikreipia prie manęs. Nežiurint, kaip ilgai sirgęs ir pas kokius daktarus gydęsis, naudingas jam bus pasiteirauti pas mane. Mano ofisas aprupintas geriausiais aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms egzaminuoti ir gydyti. Duodu sąžiningą nuomonę apie ligonio stovį ir jeigu apsiimu, tai gylau iki visai išgydau.

MOTERU LIGOS

Nugaros ir galvos skaudėjimai, nereguliariškumai, skaudųs menstruavimai, baltosios, nevaisingumas—visa gydau be operacijos. Gydau pasekmingai.

VYRU LIGOS

Pūsles, inkstų šlapinimos ligas, ar butų tik pradėję, ar užsisenėję, gydau pasekmingai. Nerviškumą, vyrišką nusilpnėjimą ir kitas ligas išgydau greit.

Kraujo užsinuodijimą, kuris paliečia kaip vyrus taip ir moteris, gydau nauja europine metoda. Plaukų slinkimą, išberimą, skaudulius išgydau greitu laiku. Kepenų, pilvo ir plaučių ligas gydau pasekmingai.

PATARIMAI DYKAI KAINOS NEDIDELĖS **Valandos: kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakare. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 9 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitais šventad. nuo 9 iki 11 vak.**

DR. WEINTRAUB EUROPOS SPECIALISTAS 36 W. RANDOLPH STREET Kam. Dearborn, antro ubo

Koźnas gali buti Fotografistu

Šitie butinai reikalingi įrankiai del darymo fotografijų ir knyga del pamokinimo lietuvių kalboje kaštuoja $3.50. Siuntimo išlaidas mes apmokame. Adresuokite:

North End Studio Co.,
376 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

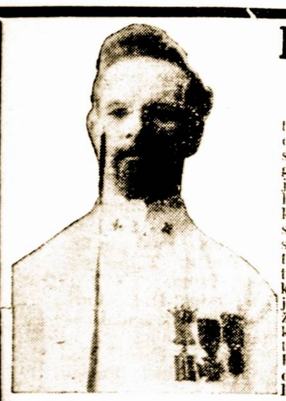

DR. C. H. HAIR
Specialistas

Gydo įvairias ligas vyrų ir moterų. Daktaras sako: Mano 17 metų valdiška tarnystė davė man patyrimą ir pažinimą daugelio sunkių atsitikimų, kuriuos sunku buvo pergaléti kitiems specialistams. Naudojuos naujausiomis francuziškomis, vokiškomis ir itališkomis metodomis, o taipgi ir amerikoniškomis, kurias išmokau šioje šalyje. Mano speciališkumas yra pasekmingas gydyme užsisenėjusių, chroniškų, paslaptingų ir privatiškų ligų, užnuodijimo kraujo Geras sutaisymas vaistų del kraujo. Valo greitai kraują. Prašalina viso kuno užsistovėjimus, jeigu turite. Jeigu turite pilve, šanuose, kryžiuje skausmą, širdies mušimą, kojų ir rankų prakaitavimą, nemalonų kvapą — visa tai greitai prašalina. Mano pilno rinkinio Bakteriologijos Laboratorija ir X-Ray spinduliai Roentgeno atras tikrą priežastį jusų ligos. Egzaminavimas ir patarimas dykai, nežiurint ar gydysitės, ar ne.

Dr. C. H. Hair Kambarys 122. Metor Bldg. Paimk elevateri.
39 SO. STATE ST., KAMPAS MONROE, PRIEŠ NORTH AMERICAN CAFE.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų

'SCHOOL OF FINE ARTS'
(Lenkiška piešimo mokykla).

Vienintėlė lenkiška piešimo mokykla Amerikoje po ypatiška priežiura europejiško artisto piešėjo A. Baranausko. Piešimo kursas aliejinių paveikslų, portretų ir piešinių prasideda dabar. Dieniniai ir vakariniai kursai prieinamomis kainomis kiekvienam. Gvarantuojame išmokyti kiekvieną greitu laiku piešimo.

Užsirašymo biuras atdaras nuo 10 val. ryto iki 12 dieną, ir nuo 6-tos iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10-tos iki 12 dienos.

SCHOOL OF FINE ARTS,
845 Milwaukee Avenue.

"Naujienų" Agentai

CHICAGO, ILL.

18-tos Gatvės Skyrius, K. Sitavičius, 1849 S. Halsted Street.
North Side Skyrius, D. Kulikauskas.
Bridgeport Skyrius, M. Petrauskas, 3143 S. Halsted Street.
Englewood Skyrius, J. Niaura, 8463 Gilbert Court.
Brighton Park:
M. D. Seefor, 2432 W. 39th St.,
Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave.,
J. Minkevičia, 3848 S. Albany Ave.,
Atlantic City Skyrius:
A. Janauskas, 4565 Wentworth Ave.,
F. Sandarga, 5418 S. Princeton Ave.,
Mr. Žurauskas, 2614 Montgomery St.
Roseland, Kensington ir Burnside Skyrius, S. Misiunas, 149 E. 107th St.
West Side Skyrius, A. Ambrozevičius, 2337 S. Leavitt St.
Town of Lake Skyrius, A. J. Zapal, 4601 So. Hermitage Ave.

ILLINOIS VALSTIJOJ:

Cicero, Ill., J. Matulis, 1434 S. 48th Ct.
St. Charles, Ill., J. Gleamža, 111 W Main st.
Moline, Ill., J. Julius, 2402 — 23rd Ave.
Melrose Park, Ill., Chas Kochones, 2005 W .Lake St.
Springfield, Ill., K. Lagunas, 1716 Matheny Ave.
S. Chicago, Ill., Stanley Latoža, 8704 Baltimore Ave.
DeKalb, Ill., "Lietuvių Ūkėsų Kliubas,' 1135 Market St.
Westville, Ill., St. Mazremas, Barber Shop, State St.
Argo, Ill., M. Metskas, 6258 Archer Ave.
Waukegan, Ill., A. Petkus, 926 — 10th St.
Rockford, Ill., S. Petrauskas, 121 N. Court St.
W. Pullman, Ill., W. Pilypas, 720 W. 120 St.
Batavia, Ill., K. Poška, 20 S. Prarie St.
Harvey, Ill., Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.
Chicago Heights, Ill., M. Remeika 286 E. 14th St.
Spring Valley, Ill., B. J. Survill, Box 147.
Kewanee, Ill., K. Valančiunas, 506 E 7 St.
Aurora, Ill., F. Wenckus, 50 N. Broadway.
Livingston, Ill. K. E. Bertulis,
Harrisburg, Ill., J. Comenduly, R F D I Box 151.
Springfield, Ill., J. Lidžius, 2232 Peoria Rd.
E. St. Louis, Ill., J. N. Simanauski, 452 Collinsville Ave.
Springfield, Ill. K. Stočkus, 1530 Sangamon Ave.
E. St. Louis, Ill., K. Žukauski, 134 St. Clair Ave.
Divernon, Ill., W. A. Žilinskas, Box 210.

INDIANA VALSTIJOJ:

Gary, Ind., J. B. Aglinskas, 1616 Madison st.
E. Chicago, Ind., A. Mikšis, 5016 Baring Av.
Indiana Harbor, Ind., F. Petrovskis, 4012 Drummond Ave.
Gary, Ind., V. Vaičiulaitis, Box 122, Tolleston Station.

WISCONSIN, VALSTIJOJ:

Racine, Wis., A. J. Baukus, 1236 N. Wisconsin St.
Kenosha, Wis., V. Bruževičius, 266 Exchange St.

CONNECTICUT VALSTIJOJ:

Bridgeport, Conn., J. Dublis, 595 Main St.
Tarrington, Conn., V. Kelmelis, 62 Lewis st
New Britain, Conn., A. Kiškiunas, 221 High St.
Waterbury, Conn., J. Pruselaitis, 775 Bank St.
New Haven, Conn., J. Vaitkevičius, 286 Wallace St.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJ:

Hudson, Mass., M. J. Kanstant, 188 Main St.
Haverhill, Mass., Kazlauskas & Jurelionis, Gen. Del.
Montello, Mass., P. Kuprys, 175 Ames St.
Montello, Mass., B. P. Miškinis, 35 Arthur St.
Worcester, Mass., M. Paltanavičius, 15 Millbury St.
Montello, Mass., A Puodžiunas, 135 Ames st
Lawrence, Mass., A. Ramanauskas, 101 Oak St.
Worcester, Mass., "Kardas" ("Šakė"), 149 Millbury St.
Worcester, Mass., K. P. Šimkonis, 48 Millbury St.
Montello, Mass., P. Stiga, 5 Arthur St.

NEW JERSEY VALSTIJOJ:

Elizabeth, N. J. D. Bočkus, 211 First St.
Harrison, N. J. A. Gavenas, 64 Cleveland Ave.
Newark, N. J., V. Lesčinskas, 315 Walnut St.
Newark, N. J., P. Lukšis, 314 Walnut St.
Newark, N. J. Metropolitan News Co., 11 Charleton St.
Jersey City, N. J., D. Pilka, 242 Wayne St.
Bayonne, N. J., A. Schwartzburg, 13 W. 23rd St.,
Elizabeth, N. J., P. Yurkunas, 119 Bond st. 119 Bond St.

NEW YORK VALSTIJOJ:

Amsterdam, N. Y., J. Čepaitis, 179 E. Main St.
Albany, N. Y., M. Lazarko, 196 N. Boulevard.
Amsterdam, N. Y., Mr. Males, 145 E. Main St.
New York, N. Y., Metropolitan News Co., 164 Henry St.
Amsterdam, N. Y., J. Mikenas, 235 E. Main St.
Mechanicsville, N. Y., F. Mychalinsky, Box 916.
Rochester, N. Y., M. Zukaitis, 451 Hudson Ave.

MARYLAND VALSTIJOJ:

Baltimore, Md., A. Brazis, 650 W. Lombard St.
Baltimore, Md., S. Butkus, 604 Lombard St.
Baltimore, Md., J. Filipovicz, 437 S. Paca St.

IOWA VALSTIJOJ:

Cedar Rapids, Iowa, F. T. Martin, 1209 S. 3rd St.

OREGON VALSTIJOJ:

Portland, Ore Omara News Co.

NEBRASKA VALSTIJOJ:

So. Omaha, Nebr., W. Waskel, 3223 Q St.
So. Omaha, Nebr., A. Zalpis, 3014 R. St.

OHIO VALSTIJOJ:

Cleveland, Ohio., F. Januška, 2529 Superior Ave.

PENNSYLVANIA VALSTIJOJ:

Kulpmont, Pa., Jos. Burauskas, Box 139.
Coal Centre, Pa., B. Dursh, P. O. Box 331.
E. Vandergrift, Pa., F. Gaižauskas.
Bridgeville, Pa., T. Gelchis, P. O. Box 407.
Pittsburgh, Pa., J. A. Ignotas, 46 S. 22nd St.
Shenandoah, Pa., L. J. Joneikis, 715 W. Coal St.
Pittsburgh, Pa., F. Krasowski, 2809 Penn Ave.
Duquesne, Pa., K. Lideka, 306 Hamilton av.
Wilkes Barre, Pa., S. Pieteris, 26 Murray st
Scranton, Pa., J. Telleysh, 1726-28 Jackson St.
Philadelphia, Pa., J. Wiener, 138 Tree St.

MICHIGAN VALSTIJOJ:

Grand Rapids, Mich., J. Žilinskas, 452 W. Leonard St.

WEST VIRGINIA VALSTIJOJ:

Minden, W. Va., J. Lalemonas, Box 138.

MOKSLAS

Negalima žiurėti į Saulę

Jeigu žmonės taip nesistebi stebukliągąja saulės šviesa, kuri suteikia ir palaiko žemės gyvią, taip, kaip turėtų stebėties, arba, jeigu tas stebėjimos nukreiptas daugiaus ant pasekmių tos galingosios šviesos, negu ant jos pačios, tai už tat da negalima kaltint tą žmonija už jos netobulumą, arba skysties ant debesių kurie taip tankiai uždengia saulę. Čia greičiausia kalta pati saulė, kurios šviesa taip aštri, kad nesileidžia atkreipti į save musų žvilgsnių.

Vaikas metęs žvilgsnį į saulę pasakys, kad jam skauda akįs ir jis negalįs daugiau į ją žiurėti. Tuomet jųs pasakykite vaikui, kad jųs galite padaryt taip, jog jis lengviau galės žiurėt į saulę, negu į žvakės liepsną. Iškart jis jums nepatikės ir užsinteresuos, kaip jųs tą galit padaryt. Paimkite tuomet kokį nors stiklą, kad tik nebut aštrųs kraštai, ir palaikykit jį viršuj žvakės ar lempos liepsnos tol, kol pasidarys tamsus, ir laikykite jį priešais vaiko akis, nukreiptas į saulę.

Dabar jam paaiškinkit, kad tas raudonas ratukas, į kurį jis žiuri jau be jokio akių skausmo per tamsų stiklą, yra tai saulė, kuri siunčia mums savo spindulius, taip skaisčius, kad neapginkluota akis negali stačiai į juos žiurėti. Toks paaiškinimas vaiko da neužganėdins ir jis užduos jums da daug klausimų. Kaip tai toks mažas ritinuks, kuris atrodo nedidesnis už kepurę, gali apšviest musų pasaulį? Saulė išrodo tokia mažytė, o žemė tokia didelė!

Nereikia vaikui prirodinėti saulės didumą ir tolumą skaitlinėmis, nes jis visvien jų nesupras. Vaikas keletos metų amžiaus, vos temokantis suskaitliuoti ligi kelių dešimčių, negalės suimti didelių skaitlinių, kurios šiame moksle dažnai taip didelės, kad da ir suaugusiam reikia pagalvoti. Kalbėkit jam apie milionus kilometrų arba kalbėkit turkiškai, —tai jam vistiek. Taigi, aiškinant ką nors vaikams, nereikia iškart vartoti didelių skaitlinių.

Nereikia pamiršti, kad visoks daiktas, juo jis toliau nuo musų randasi, juo jis rodosi mažesnis, negu ištikrųjų jis yra. Taip, balionas, skriejantis padangėj, atrodo mažesnis, negu vaiko sviedinys, kurį čia pat turi vaikas rankoje; laivas, plaukiantis keliuose varsluose nuo musų, atrodo mažesnis, negu popierinis vaiko laivelis, pluduriuojantis balutėje; traukinys su šimtais pasažierių, bėgantis visu savo greitumu, primena mums tik vaiko traukinėlį, kuriuo jis žaidžia ant grindų arba pasidėjęs ant stalo; didžiausia giria ištolo rodosi tik juodas taškas, ir t.t.

Šitokius pavyzdžius vaikas ir pats gali patikrinti, o įsitikrinęs tokiais pavyzdžiais jau supras, kad tolumoje didelis daiktas atrodo daug mažesnis už arti esantį mažą daiktą, ir kad saulė ištikro yra didelis daiktas, tiktai per neišmatuojamą savo tolumą nuo musų atrodo mums mažas ritinėlis.

Kad vaikas galėtų geriau įsitikrinti, reikia atnaujinti prirodymus, imant pavyzdžiui tokius daiktus, kurie vaiko supratimu yra didžiausi ir prie kurių galima prieiti arti. Leiskime, jeigu jųs su vaiku artinsitės prie kalno, kuris ištolo atrodė tik kaip mažas kupstas, tai jau besiartinant vaikas patėmys, kad juo jųs labiau artinatės prie kalno, juo kalnas darosi didesnis, o priėjus visai arti, vaikas pamatys, kad tas kalnas iš tiesų yra daug daug didesnis, negu jis manė. Artinanties prie tokio kalno reikia vaikui nurodyt jo tolumas ir laikas reikalingas į kalną nueiti arba nuvažiuoti. Čia jau galima vaikui paaiškint, kad saulė kur kas didesnė už šitą kalną ir kad ji daug daug toliau randasi nuo musų, negu šitas kalnas. Reikia paaiškint, kad jeigu butų pravestas į saulę tiesus kelias, ar geležinkelis, ir jeigu vieną gražų rytą sėsti vežiman, automobilium ar traukinin ir leisties tokion kelionėn, tai saulės neprivažiuotum nė ligi vakarui, nė ligi rytojaus, nė per metus, nė per dešimts metų, važiuojant kadir be jokio sustojimo. Greičiausiu traukiniu davažiuoti ligi saulei reikia tiek daug laiko, kad jeigu vaikas leistųsi tokion kelionėn, tai jis bekeliaudamas pasentų, pražiltų ir nedavažiuotų nė pusės kelionės ligi saulei.

Tas parodo, kad saulė randasi labai toli nuo musų ir kad ji turi buti labai labai didelė, jeigu tokioj tolumoj mes ją lengvai įžiurime, kuomet didelis kalnas esantis nuo musų atstume kelių valandų kelionės, išrodo jau toks mažytėlis.

IŠKUR PAEINA ŠVIESA.

Didelis žiburys, vadinamas saulė, neišrodo mums didelis; jis užima, rodos, labai mažą vietelę ant dangaus, bet mes žinom, kad tai yra tiktai iliuzija, tiktai mums taip rodosi, o ištikrųjų gi jis yra labai didelis, labai galingas, ir mes be jo, to žiburio, negalėtume apsiciti.

Kuo mes butume be saulės?

Šitai tuojaus pamatysim.

Atmeskim valandėlei saulę; padarykime savo kambaryje naktį, delei ko uždengkime langus, ir padarykime, kad musų kambaryje butų kuotamsiausia, kaip kad kokiame urve.

Ką mes galime dabar tame kambaryje daryti? Ogi nieko.

Pamėginkime vaikščiot. Mes vartome rakandus, atsimušam į sienas, susiduriam su kedėmis, stalais, yt kokie neregiai. Pamėginkime paimti kokį nors daiktą? Mes vaikščiojam apičiuopiai, graibaliojam rankas išskėtę ir negalim to daikto surasti. Pamėginkime valgyt, negalima surasti nė peilio, nė šakutės, pagaliaus nė valgomojo daikto. Negalima nė pažaisti. Kaip gi muši bilijardą tamsumoj? Žodžiu, tamsumoj negalima beveik nė pasijudint.

Užžiebkim lempą: mus apsiaučia silpna jos šviesa, ir mes vėl pradedame veikti. Suneškim visas lempas, esančias musų namuose ir užžiebkime jas visas, kad padarius kuodidžiausią šviesą viename kambaryje. Atkreipkim vaiko domą į šią didelę dirbtinąją šviesą, kurią mes pasidarėm prašalinę saulės šviesą, kad paskui da labiau nustebintų vaiką skaisti saulės šviesa. Vaikui išrodo, kad jis galįs žaisti, kaip kad dienos šviesoje, džiaugties savo žaislais, žiurinėti paveikslėlių ir t.p. Atidengkime dabar langus.

Mes tuojaus patėmysim, kad lempų žibėjimo negalima nei pastebėti. Jų šviesa visiškai paskendo saulės šviesoj, kuri pripildė visą kambarį. Matyt, žinoma, geltonos liepsnos knatų, kurie da vis dega, bet šviesa paeinanti nuo to degimo jau nebeįžiurima. Kad geriau vaikas tai įsidėmėtų, pastatykit jį nugara į tą pusę, kurioje randasi sužiebtos lempos; užgesinkite jas ir paklauskite, ar da jos dega; — jam bus labai sunku atsakyt. Jeigu jis atsakys, kad dega, duokite jam įsitikrinti savo klaidoje ir partvirtinkite, jog dabar šviečia išimtinai tik saulės šviesa. Užžiebkit vėl dvi—tris lempas ir tegul jųsų mokinys įspėja, kiek yra degančių lempų. Nematant jokio skirtumo šviesoje, jis stengsis tik įspėti, nuolatos darydamas apsirikimus. Jeigu šį bandymą atkartosite pagret keletą kartų, tai vaikas įsitikrins, kad visos sužiebtos kambaryje lempos išduoda kur-kas mažiau šviesos, negu saulė, ir kad visokia šviesa prieš saulės šviesą yra tiktai *niekis*.

Jeigu saulė yra toliau, negu tas kalnas, prie kurio mes turime greičiausiu traukiniu važiuoti keletą valandų, jeigu saulė didesnė už visokį daiktą, kokį tik vaikas nurodys tolumoje kaipo atstumo pavyzdį, tai reiškia, kad tas dangiškas žiburys turi buti labai didelis. Ir sunku įsivaizdinti, kaip didelė ir galinga yra to žiburio spėka, kad su tokiu kaitrumu ir skaistumu apšviečia musų žemę, taip toli esančią nuo saulės.

Vaikui mes galime taip pat pasakyti, kad saulė netik ką panaikina šviesą, kokią mes patįs pasidarome, bet kad jos spindinti šviesa trukdo mums matyt ir žvaigždes, kurios randasi ant dangaus kaip naktį, taip ir dieną.

Sugrįžkime prie pirmojo pavyzdžio ir padarykim da vieną įstabų palyginimą. Uždgekime keletą lempų tamsiame kambaryje, iš kurio eina durįs stačiai į kitą kambarį, apšviestą saulės šviesa. Dabar atidarykime durįs ir sulyginkime šviesas abiejų kambarių: kambarys, kuris buvo apšviestas nors keliolika degančių lempų šviesa, išrodo tamsus, beveik visai tamsus, sulyginus su kambariu, apšviestu baita, tyra, aiškia ir malonia saulės šviesa. Visi tie žiburiai: kerosininiai, gaziniai ar žvakiniai išduoda kambaryj liudną, paniurusią šviesą, kuomet kitą kambarį saulė pripildo aiškia, malonia šviesa.

Iš šitokio pavyzdžio vaikas geriau įsitikrins, negu kaip nors kitaip jųs jį glaėtumėt įtikrint. Jis tuojaus supras, kad saulės šviesa nesulyginamai yra didesnė ir galingesnė, negu kokia nors kitokia šviesa ant žemės.

Išeikime iš namų saulei nusileidus. Pirmiausia pamatysim, kad saulės jau nėra; mes jos jau nebematom ant dangaus. Jeigu mes esame kaime, čia beveik nieko nematome — visiška tamsa. Jeigu mes mieste, gatvės apšviestos gazu; krautuvės taip pat apšviestos gazu arba elektrika; beveik visuose gyvenamų namų languose matyt irgi žiburių — lempų šviesa. Didesnėse įstaigose ir ant didesnių gatvių mes matome da daugiau tų žiburių. Vežimai, automobiliai, gatvekariai skleidžia mirgstančią šviesą, baltą, žalią, geltoną ar raudoną, žiurint kokio stiklo yra lempų stiklai. Žiburiai apšviečia visą gatvę; jie randasi ir kitoj gatvėj, kurią mes praėjome, ir į kurią įeiname.

Jeigu dangus tyras, tai mirgėjimas žvaigždžių irgi prisideda prie naktinių žiburių, o jeigu da ir mėnulis šviečia viršuj galvų, tai jau sakome, kad naktis ganėtinai šviesi. Tečiaus, nepaisant tokios daugybės žemės ir dangaus žiburių, kuomet mes norim ką nors skaityti arba išsiimt iš kišeniaus pinigą, tai turim prieiti arti prie žibintuvo ar krautuvės lango, nes kitaip mes negalim skaityti nei pažint pinigą ir tuojaus apsiriktume apie jo vertę.

Kas kita su saulės šviesa. Saulei šviečiant mes galime viską aiškiai įžiurėti, matyti, skaityti, nežiurint, kur mes butume — gatvėj ar namie; visur saulė apsiaučia mus skaisčia savo šviesa, ir turime prisipažinti, kad visi miesto žiburiai, visos namų lempos, visi vežimų žibintuvai, visos signalinės šviesos laivams, nesuskaitoma daugybė dangaus žvaigždžių — viskas tas negali susilyginti su saulės šviesa — vienatine, su nieku nesulyginama! Tamsi naktis, apšviesta dagi didžiausio miesto žiburiais, jokiuo budu negali susilyginti su saulės apšviesta diena. Pagaliaus, jeigu visas tas lempas, visus tuos gazinius, elektrinius ir kitokius žiburius surinkt į vieną vietą ir drauge užiebt, tai naktis, apšviesta tais žiburiais, butų nedaugiau kaip dienos šešėlis.

Neapglėbiama ir neišsibaigianti šviesos versmė — saulė beperstojimo siunčia mums naujus ir naujus savo spindulius. Ji suteikia aiškią dienai šviesą ir tuomet, kad ją mums uždengia pilki debesiai; tas milžiniškas žibintuvas siunčia mums savo spindinčią šviesą, truputį susilpnėjusią iš priežasties kelionės per tirštas debesių eiles, apsiaučiančių musų žemę.

Šiąja skaisčios šviesos versme saulė suteikia žemei grožę: ji gaivina gamtą ir suteikia jai linksmą vaizdą; ačiu tiktai jai, gėlės įgįja tokius puikius dažus. O kaip visas gyvenimas atsimainytų, jeigu saulės šviesa sumažėtų; leiskime, kad ji mums duotų tik tiek šviesos, kaip musų lempos. Mes liktume pasmerkti gyvent amžinoj prieblandoj, prietamsoj. O kas atsitiktų su mumis, jei saulė visiškai išnyktų ir nustotų mums švietus? Mes atsidurtume tokiame pat padėjime, kaip kad buvome tame tamsiame kambaryje, į kurį mes neįleidome saulės šviesos; tai butų tikra tamsa, amžina naktis! Ant žemės pasidarytų tamsu yt kokioje kelnorėj arba urve, ir mes, tarytum neregiai, turėtume gyvent toj amžinoj tamsoj. Bet ne tame da butų didžiausioji nelaimė. (Bus daugiau).

PRANEŠIMAS

Pranešam visiems, jog mes skolinam pinigus statymui ir pirkimui namų ant

4to ir 5to Procento

ir ant labai lengvų ir prieinamų išlygų. Neskolink iš kitur, pakol nedažinosi musų išlygų. Kreipkis tuojaus į

JONO BAGDZIUNO BANKA
2334 S. OAKLEY AVE.
kampas 23čio Pl.
Telefonas Canal 1667, Chicago.

Vyrišku Drapanu Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50 ,dabar parsiduoda po $15 ir $25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi, nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki $18 dolerių.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotas, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikams siutai nuo $3.00 iki $7.50

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais. S. GORDON
1415 S. Halsted St., .. Chicago, Ill

ISMOK BARBERYSTĖS AMATA

Viskas sulig naujausia mada. Mokestis $25. Inrankiai duodami. Algos mokamos.
TRI-CITY BARBER COLLEGE
819 S. State St. ir 606 W. Madison St
CHICAGO, ILL.

"PEARL QUEEN"
KONCERTINOS

Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausios, netik tone, bet ir jų išdirbime Atsišaukite į musų krautuves:
Phone Yards 1557
Reikalaujantiems kataliogą duodam dykai
GEORGI and VITAK MUSIC CO.
4663 Gross Ave. arba
769 Milwaukee Ave.

Tėmykit!

DYKAI! DOVANOS DYKAI DYKAI!
Pėtnyčioj, subatoj ir nedėlioj.

Gegužio 19, 20 ir 21 d., š. m.

Musų krautuvėj randasi visokių vyriškų aprėdalų, vyriškų ir moteriškų čeverykų ir daugiausia įvairių daiktų.

Kviečiame atsilankyti į musų krautuvę žemiaus nurodytu adresu, o mes užtikriname, kad busite užganėdinti musų patarnavimu. Kas atsilankys pėr tris minėtas dienas į musų krautuvę ir pirks vertės $2.00, ar daugiau, tas gaus labai gerą daiktą, reikalingą kiekvienam žmogui, vyrui ar moterei. Kviečiame visus atsilankyti.

LIETUVIAI SAVININKAI:

Yakas ir Gadwell

1717 So. Halsted str., Chicago, Ill. Tėmykit. Y. & G. geriausi čeverykai

"Kova" Savaitinis Laikrastis

Geriausis darbo žmonių draugas ir užtarėjas. Per dešimts metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkų priešais dar neišžengė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės.

"Kovos" kaina metams $2.00

Ta pati kaina ir užrubežiuose. Pažiurėjimui vieną numerį prisiunčiame DYKAI. Rašydami laiškus, adresuokite sekančiai:

"Kova, 229 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Žemiau surašytos knygos yra išleistos
"NAUJIENŲ" SPAUSTUVĖJE
Arba "NAUJIENOS" turi nupirkę jų visą laidą
Agentams duodame gerą nuošimtį

1. KAS YR' TAIP, O KAS NE TAIP? Iš anglų kalbos vertė A. J. Karalius. Puslapių 264. Labai prieinamai išaiškina socializmą. Kaina 50c
2. NUOSAVYBĖS IŠSIVYSTYMAS. Parašė Paul Lafargue. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 167. Vienas iš svarbių veikalų socializmo literaturoje. Gvildena privatiškos nuosavybės vystymosi klausimą. Kaina 50c
3. MORALYBĖS IŠSIVYSTYMAS. Parašė L. Krzywicki. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 120. Gvildena moralybės-etikos klausimą. Svarbu žinoti kiekvienai apšviestai ypatai. Kaina 25c
4. DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA. Parašė Arthur M. Lewis. Vertė A. J. Karalius. Puslapių 187. Išguldymas teorijos organizmų bei draugijinių organizmų vystymosi. Labai svarbus veikalas. Kaina 50c
5. IŠ ŠIRDIES. Parašė James Allen. Vertė St. Biežis. Puslapių 53. Psychologiškas veikalėlis, gvildenantis protavimo budus etc. Patariama perskaityti kiekvienam darbininkui, nes jis pagelbės suprasti Jusų draugą. Kaina 15c
6. KAIPO ŽMOGUS MĄSTO. Parašė James Allen. Vertė St. Biežis Puslapių 51. Apie šią knygelę autorius sako: "Jos tikslu yra paskatinti vyrus ir moteris surasti bei jausti teisybę, kad jie patįs yra savęs tvėrėjais. Kaina 15c
7. PASIKALBĖJIMAS AMERIKONO IR GRINORIAUS. Sutaisė A. J. Karalius. Puslapių 32. Labai indomus ir linksmas pasikalbėjimas apie darbininkišką klausimą. Kaina .. 10c
8. NUOSAVYBĖ IR DARBAS. Sulietuvino A. J. Karalius. Puslapių 18. Labai prieinamoje kalboje aiškina sunkiai suprantamą klausimą nuosavybės ir darbo. Kaina 5c
9. VAGIS. Parašė A. J. Karalius. Puslapių 27. Apysaka paimta iš tikro gyvenimo. Ji atvaizdina, kaip blogos gyvenimo sąlygos ant žmonių atsiliepia, kaip atsiranda vadinami prasikaltėliai ir kodel jie tokiais yra. Kaina 10c
10. ADOMAS IR JIEVA. 28 puslapių su paveikslais. Juokinga pasakaitė, išaiškinanti sutvėrimą. Kaina 10c
11. LOKIS. Parašė P. Merime. Vertė L. Juras. Puslapių 79. Tik-ką iš spaudos. Lietuvių legenda. Labai indomus pasiskaitymas. Kaina 15c
12. NAMAI PRAGARAI. Komedijėlė. Parašė Harry Newton. Vertė Jonas Ilgaudas. Puslapių 23. Gera statymui scenoje. Tik dvi ypatos reikalaujamos lošimui. Kaina 10c
13. AUDĖJAI. Parašė Gerhard Hauptman. Vertė J. Laukis. Drama. Puslapių 112. Labai rimtas ir svarbus veikalas. Perstato darbininkų gyvenimą pirmos devyniolikto šimtmečio pusės pabaigoj. Kaina 50c
14. DARBAS. Parašė Emil Zola. Vertė A. J. Uoga. Puslapių 291. Šitas veikalas nors yra parašytas trijuose tomuose, bet kiekvienas tomas gali buti skaitomas atskiroje knygoje. Tai yra indomus romanas. Kaina 75c
15. GLUDI-LIUDI ir kitos Lyrikis Eilės. Parašė Kl. Jurgelionis. Kaina 50c
16. AMERIKOS PILIETIS. Surengė J. Ilgaudas. Puslapių 63. Kuopilniausi pamokinimai kaip tapti piliečiu. Taipgi sutrauka Suvienytų Valstijų konstitucijos. Kaina 25c
17. PAČIAVIMAS PAS ĮVAIRIAS TAUTAS. Pagal H. D'Almeras'ą. Sutaisė A. J. Karalius. Aiškinama įvairus budai pačiavimosi pas įvairias tautas. Puslapių 89. Kaina 20c
18. VEISLIŲ ATSIRADIMAS. Darwin'o teorija. Parašž Mečislovas Kaufmanas. Sulietuvino A. J. Karalius. Puslapių 62. Kaina 15c

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill

Chicagos Darbininkų Judėjimas

IŠ CHICAGO SCREW CO. DARBININKŲ STREIKO.

Skebai.

Chicago Screw Co. darbininkų streikas tebsitęsia.

Nesenai visi darbininkai gavo iš kompanijos laiškus, kuriuose buvo sakoma, kad kompanija išpildo visus darbininkų reikalavimus ir kvietė juos 17 d. gegužės grįšti į darbą. Vienok darbininkams tą dieną atėjus į darbą, kompanija pranešė, kad visi turi grįšti į darbą už senąją mokestį ir kad ji, kompanija, visai nė nemananti kelti algos. Darbininkai tai užgirdę atsisakė dirbti. Paskui bosai vaikščiojo tarp darbininkų ir prašė jų eiti dirbti, bet darbininkai nepaklausė ir išėjo iš dirbtuvės.

Vienok atsirado keletas streiklaužių iš tarpo pačių darbininkų, kurie nuėjo dirbti už senąją mokestį, okių skebų atsirado apie 130. Likusieji laikosi vienybėje, organizuojasi ir tikisi laimėti streiką. Viso streikuoja apie 2000 darbininkų.

Linkėtina jiems laimėti streiką. *J. Švedas.*

WEST PULLMAN, ILL.

Streikas McCord dirbtuvėj.

Užvakar antru sykiu sustreikavo McCord and Co. darbininkai. Streikuoja "šipperiai" ir "leiberiai." Molderiai gi tebedirba. Streikieriai reikalauja 9 val. darbo dienos, vietoj 10 val.; nesumažinant mokesties. Manoma, kad ir kiti darbininkai toj dirbtuvėj sustreikuos. Viso ten dirba apie 500 darbininkų. Darbininkai neorganizuoti, ateiviai; jų tarpe yra ir lietuvių.

WEST PULLMAN, ILL.

Iš streiko lauko.

Užvakar, kaip jau buvo pranešta, sustreikavo Chicago Malleable Casting Works darbininkai.

Darbininkai jau panedėlio ryte buvo inteikę kompanijai reikalavimus, duodami 24 valandas laiko jų išpildymui. Kuomet darbininkų komitetas utarninko ryte nuėjo pasiteirauti kaip mano bosai apie tuos reikalavimus, dirbtuvės superintendentas atsakė, kad kompanija tų reikalavimų negali išpildyti ir nors ji praleis $500,000, ji nepakels darbininkams algos nė vienu centu. Esą kaip gali darbininkai reikalauti iš kompanijos ir versti ją pildyti jų reikalavimus. To niekad nebusią. Jis dar norėjo komitetą išmesti pro duris.

Einant komitetui lauk išėjo visi kartu ir darbininkai. Tik vieną darbininką superintendentas užgavo, už raginimą kitus greičiau rengties ir eiti iš dirbtuvės.

Išėję iš dirbtuvės darbininkai tuoj susirinko į Dawnorowicz svetainę, 12001 So. Halsted st. Belaukiant kalbėtojų iš tų pačių darbininkų tarpo atsirado trįs darbininkai, jų tarpe ir vienas lietuvis, kurie pradėjo raginti darbininkus grįšti atgal į darbą... Bet tų kompanijos agentų niekas nenorėjo nė klausyti.

Pagalios į susirinkimą atvyko drg. A. Petratis ir A. Vasiliauskas. Pirmasis kalbėjo apie streiko reikalus; antrasis apie reikalingumą unijos.

Visi darbininkai labai karštai pritarė unijai ir nutarė susiorganizuoti.

Streikuoja virš 1,000 darbininkų. Daugiausia lietuvių, lenkų, madžiarų ir k. tautų. Bet vienybė yra pastebėtinai didelė. Visi iki vienam pasižadėjo įstoti unijon ir laikytis nors pusę metų, bet turi laimėti streiką. Dirbtuvėje gi neliko nė vieno darbininko, vien bosai pasiliko bosauti ant mašinų (bet mašinos jų bosavimo neklausė ir nė vienas jų ratukas nė krusi, kiek bosas nė rėkautų).

Darbininkai dirbdavo po 10 ir daugiau valandų į dieną. Dabargi jie reikalauja 9 val. darbo dienos; subatomis pusė dienos su pilnu užmokesečiu. Be to reikalaujama "bench" molderiams mažiausia $4.00 į dieną; "drop machine" — $3.50; mokiniams $3.00; "leberiams" $2.50 ir pusantros mokesties už viršlaikį.

Kompanija žada uždaryti savo dirbtuvę. Tai yra turtinga kompanija ir turi daug dirbtuvių įvairiuose miestuose.

IŠ EKSPRESININKŲ STREIKO.

American Express Co. jau pradėjo leisti savo vežimus. Juos saugo mušeikos ir policija. Vakar ekspresinės kompanijos atsigabeno įmiesto salę 25 mušeikas, kuriuos policijos viršininko pagelbininkas Schuettler prsiekdino kaipo specialius policistus ir davė teisę nešioties revolverį ir kitus ginklus. Šiandie bus prisiekdinta daugiau mušeikų. P. D. O'Brien, buvusis detektivų viršininkas ir Harding, buvusis policijos kapitonas, skubiai renka įvarius kriminalistus, kad aprupinus ekspresines kompanijas privatiška armija.

Kompanijos yra pasirengusios kiek tas nekainuotų, nepripažinti unijos. Darbininkai gi pasiryžę laimėti savo kovą. Policijos viršininkas nekliudysiąs kompanijoms: ką jos nori tegul daro, bet dar joms prigelbės smaugti darbininkus.

Vakar jau buvo keli susirėmimai. Mušeikos sumušė vieną streikininką, o policija kelis areštavo.

Streiklaužiams irgi teko. Streiklaužiui Ed. Schaffer pataikyta plyta. Kitam paleista pagaliu. Vienas streiklaužis rastas be žado su perskelta galva. Policija nežino, ar jis nukrito nuo vežimo, ar sumuštas.

Po piet buvo kilusios riaušės streikierių simpatizatoriams susirėmus su skebais. Policija užpuolė 'ant minios ir keletą sumušė.

RUBSIUVIAMS SEKASI.

Rubsiuviams jau pradžioje streiko pradeda sekties. Vakar viena didelė firma — Daube-Rosenthal and Co., 515 S. Market st., išpildė visus unijos reikalavimus ir pasirašė po sutartim. 500 darbininkų sugrįžo prie darbo.

Kitos kelios firmos pradėjo vesti derybas su streikininkais. Manoma, kad viena iš didžiausių Chicagos firmų pasirašys po sutarčia dar šią savaitę.

"Special order" siuvėjai pritaria šiam rubsiuvių streikui ir prisižadėjo jį remti.

Pettibone, Milliken and Co., Cicero ir Division sts., mašinistai tebstreikuoja. Jie reikalauja pakėlimo algos ir sutrumpinimo darbo valandų.

Sustreikavo 1,000 cigarų darbininkų Havana-American Co. Jie reikalauja pakėlimo mokesties po $2.00 ant 1,000 cigarų, taipgi pagerinimo darbo sąlygų.

Bosas žino

kuris yra tikras tabakas. Jis eina laukan visokiame ore ir jis nori tokio tabako, kuris galėtų jį užganėdinti ir palinksminti. Delto jis ir susuka šviežią, priimnų cigaretą iš NAVY ilgai supjauto tabako — ruko jį savo pypkėje — kramto jį tarpe rukymų.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

"Geriausias Tabakas geriausiuose pakeliuose"

Mes sendinam šiuos nunokusius Kentucky Burley lapus, pakol jie yra taip saldūs, priimnūs ir kvepiantįs, kad Jųs galite pasidžiaugti jais *visą dieną.* Mes supjaustome jį ilgais pluoštais taip kad Jųs galėtumėte lengvai susukti į apvalą ir gerą cigaretą. Taip pat rukyti jį pypkėje — ir del malonaus ilgai užsilaikančio kramtymo.

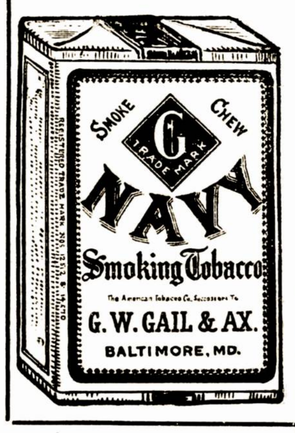

Jokis kitas tabakas neturi tokio nepaprasto gero *skonio* ir NAVY keturiose popierėlėse pakeliai užlaiko visą šitą skonį ir priimnumą NAVY tabake.

DYKAI

Reikalaukite nuo pardavėjų popieriukių kurios yra duodamos dykai su kiekvienu 5c pakeliu NAVY.

THE AMERICAN TOBACCO CO.

ATSIŠAUKIMAS Į MARSHAL FIELD & CO. DARBININKUS.

Draugai darbininkai! Jųs netikėjote, kuomet mes tankiai primindavom, kad reikia eiti reikalauti, — reikalauti, o ne melsti,— kad musų samdytojai pakeltų mokestį. Dabar mes jums aiškiai parodėm,kad galima reikalauti, bet tik reikia vienybės, ir tai ne tokios vienybės, kokią jųs parodėte geg. 11 d.

Jųs sutikote drauge su mumis reikalauti ir eiti su visais išvien, Bet kur jųs dabartės? Kuomet mes ėjome ir reikalavome, jus paglostė bosai, ir jųs žiurėdami per pirštus, išlydėjote mus lauk, visai užmiršdami savo prižadus.

Dabar aš vėl kreipiuosi į jus, patardamas jums rupinties savo buviu. Jųs turite pasinaudoti dabartine proga ir reikalauti pakėlimo algos ir pagerinimo darbo sąlygų, nes vargiai sulauksime kitų tokių metų.

Viršminėta kompanija užlaiko didžiausią "wholesale and retail" sankrovą ir pelnosi milionus dolerių. Taip 1913 m. ji turėjo gryno pelno $27,000,000. Tuosyk darbininkams mokėjo po $8-$9 į savaitę. Dabar ji jums moka po $10.50, bet užtai dirbat nešvariose vietose, negaudami tyro oro ir nematydami saulės per visą dieną. Ji nėra prižiurima valdžios, nes ji yra turtinga, o darbininkų sveikata jai nerupi. O ji budavoja savo namą vis augštyn ir didina savo turtus, kuomet jųs, ddarbininkai, bedirbant rusyse, nuolat tyko džiova.

Darbininkai! Jųs turite vienytis ir reikalauti pakėlimo algos ir pagerinimo darbo sąlygų. Jųs turite to reikalauti ir kovoti, nes šiandie tik per kovą galima ką-nors laimėti. Duoti geruoju kapitalistai niekad nesutiks, — reikią juos priversti. Užtai visi vienykitės ir stokite kovon už savo buvį. **Streikieris.**

Iš McCORMICK DARBININKŲ STREIKO.

Policija šėlsta.

International Harvester Co. pamačiusi, kad jos agentų ir "ultimatumų" niekas neklauso, nutarė su policijos pagelba sulaužyti streiką.

Nuo panedėlio nė West Sidėj, nė prie Deering dirbtuvės per policistus ir detektivus negalima pereiti. Neleidžiama net ant šalygatvių stovėti visame distrikte, kur gyvena tų dirbtuvių darbininkai. Piketuotojai daužomi lazdomis ir areštšuojami. Mušamos ir merginos. Skebai policijos lydimi iki namų.

Vakar prisimetę streikieriais kompanijos agentai sukėlė triukšmą Meldažio svtainėj laike streikierių susirinkimo. Tas dasusirinkimą ir kelis darbininkus sumušus visai išvaikyti susirinkimą. Kuomet darbininkai antru kartu suėjo į svetainę, vėl ant jų užpuolė policija, kelis darbininkus sumušė ir daugelį areštavo.

Po piet buvo iškilęs sumišimas prie 22 ir Oakley gatvių. Policija sunkiai sužeidė 4 žmones, o 9 areštavo. Policija užpuldinėja ant streikierių prie mažiausios progos, muša juos ir areštuoja, net iš šnamų negalima išeiti.

Tai daroma, kad pakrikdžius darbininkus, išardžius jų vienybę ir privertus grįšti į darbą kompanijos pasiulytomis sąlygomis. Ir tas jai išdalies pasisekė atsiekti. Darbininkai yra nusiminę ir nežino ką daryti. Vieni ketina grįšti į darbą, kiti dar pasilieka streikuoti. Daugelis darbininkų parodo savo pilniausį nesupratimą. Tuli ketina grįšti į darbą vien tik delto, kad skebų nemuša, tatai esą galima skebauti. Ką taip manydami darbininkai gali laimėti? Vieni molderiai ketina laikyties ir toliau, kol jie ne laimės šio streiko. Jų vienybės negalėjo sulaužyti nė policijos žvėriškumas, nė kompanijos agentų pinklės.

Kokį krypsnį priims McCormicko darbininkų streikas išsiaiškįs šiendie. Šiandie turės išsiaiškišnti,ar darbininkai kovos už savo buvį ir toliau, ar jie pasiduos kompanijai ir pasiganėdins trupinėliais, numestais nuo turtingo trusto stalo.

ROSELAND, ILL.

T. M. D. 142 kp. vakaras.

Geg. 14 d. T. M. D. 142 kp. parengė vakarą. Buvo lošiama trijų veiksmų drama "Kovoje už laisvę" ir buvo daug įvairių pamarginimų. Lošimas nusisekė vidutiniškai. Kitkas nusisekė irgi gerai ir žmonės, matyt, buvo vakaru patenkinti. Buvo taipgi suloštas triologas "Darbininkas, kapitalistas ir laisvė." Lošė ją maži vaikučiai: Algirdas Valakas, Jonas Kazlauskas ir Olga Dargiutė. Žmonės triologu buvo užganėdinti. Pagirtini ir tėvai, kad taip gražiai lavina savo vaikus. Po programui buvo šokiai.

Žmonių buvo daug ir kuopai liks pelno. Pirm kelių mėnesių apie TMD. 142 kp. nebuvo visai girdėti, buvo visai apmirus, bet dabar ji sukruto smarkiai veikti ir įstengė net surengt tokį puikų vakarą. Linksma, kad ji kįla. **East Chicagietis.**

SAKO, KAD KALTA LIETUVIŠKA TVARKA.

Jokubas Rumšus, 2156 W. 24 st., savais reikalais nuvažiavęs Westvillėn, Ill., pereitą panedėlį, buvo ant gatvės areštuotas ir priverstas užsimokėti $4.60 pabaudos. Sakosi, policistai areštavę jį kaipo tramp'ą, nors jis visai trampu neišrodęs. Už savo bėdas jis kaltina lietuviškąją Westvillės tvarką. Rumšus tarnauja gatvekarių konduktorium Chicagoj.

Trįs automobiliniai plėšikai padarė penkis užpuolimus. Nė vienas nesuimtas.

Adam M. Schillo automobilius sunkiai sužeidė Beulah Farrabell, 4003 Sheridan Road.

PRANEŠIMAI

PAKVIETIMAS.

Ponas A. Martus, kurs nesenei sugrįžo iš Lietuvos ir dabar lankosi Chicagoj, prašo mus paskelbti, kad sekamą pėtnyčią, gegužio 19, 8 val. vakaro įvyks Chicagos lietuvių draugijų valdybų susirinkimas Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33rd str. Jis kviečia visų draugijų valdybas butinai atvykti, kad pasitarus apie kai-kurius labai šioj valandoj svarbius Lietuvos reikalus.

KEWANEE, ILL.

Nedėlioj, 21 d. gegužio atsibus L. D. L. D. 36 kuopos mėnesinis susirinkimas drg. K. Valančuno namuose, 506 E. 7th st. Nariai, malonėkite atsilankyti ir atsiveskite naujų narių. Turime labai daug svarbių reikalų apsvarstymui. Pradžia lygiai 2 val. po pietų. **Org. T. Punis**

GARY, IND.

"Naujienų" stotis Gary mieste įsteigta sekančiose vietose, kur visuomet galima gauti pirkti "Naujienas" pavieniais numeriais:

Frank Jonaitis, 1101 Madison st., kampas 11 gatvės.

Skinderis & Co., Real Estate, 1618 Broadway.

Pas "Naujienų" išnešiotoją Ad. Namovičių, 1621 Jackson st.

J. B. Aglinskas, 1616 Madison st.

Pas mane galima gauti pirkti pavieniais numeriais ir užsirašyti visus lietuvių darbininkiškus laikraščius, išeinančius Amerikoj. **J. B. Aglinskas.**

MOKINAM DOVANAI

Suvienytose Valstijose ir Kanadoj. Išmokinsime anglų kalbos dovanai ir duosime darbą su dideliu uždarbiu. Laike mokslo uždirbsite $15 savaitėje iš darbo parėję. Rašykite paaiškinimų. Indėk markę už 2centu.
J. MASHKEN,
4456 So. Hermitage ave., Chicago, Ill.

MOKYKIS BARBERYSTĖS —Mes mokiname šitą šviesų, švarų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinanties; ateik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas:

Burke Barber School

Dept. D. 610 W. Madison St,
Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigus ant antro morgičio ant Jųsų nuosavybės. Mes skaitom 6 tą nuošimtį ir Jųs galite išmokėt kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuošimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokėt savo pirmą morgičį; jeigu perki arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigimui savo kontrakto, kreipkis į mus.
LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
5 N. LA SALLE GATVĖ
Kampas Madison ir La Salle gatvių.
Kambarys 909. Telefonas Main 4846

Gerbuvis yra čia

$1,500,000 algų padidinimas, duodamas darbininkams; taipgi numušimas darbo valandų.

Niekuomet kriaučių industrijoj nebuvo tokio didelio reikalavimo vyrų, kaip dabar.

Laikas yra čia, kur Kirpėjai ir Designer'iai ir drapanų siuvėjai gali reikalauti savo kainos.

Išmokite kirpti ir design drapanas. Didelis reikalavimas kirpėjų ir kriaučių visur.

MUSŲ DIPLOMA

yra jusų gvarancija, kad jųs esate gerai išmokyti ir galite reikalauti didelės algos.

Specialis skyrius del mokinimo siuvimo, prosijimo ir padarymo dienoms ir vakarais.

Formos kerpamos iš bile kokios madų knygos.

Specialiai žema kaina šį mėnesį.

MASTER SYSTEM

SCHOOL,
Jos. F. Kasmicka, viršininkas.
Priešais City Hall
Suite 208, 118 N. La Salle St., Chicago.

CHICAGOS ŽINIOS

TAI ŽMONĖS!

Jeigu kas kitas man butų pasakęs, kad tarp lietuvių ir dargi biznierių, yra tokių — kad nepasakius blogesnio žodžio — kreaturų, bučiau netikėjęs. Bet man tatai papasakojo patsai p. A. Martus, todel jo žodžiais negaliu netikėti, juo labiau, kad tai paliudijo man dar žinoma lietuvių veikėja, poni D., kuri prie to atsitikimo taipjau buvo.

Dalykas buvo toks. P-as A. Martus, kurs dabar vieši Chicagoj, atsilankydamas pas lietuvius, ypačiai biznierius, renka aukas nukentėjusiems del karės šelpti. Pereitą utarninką, ponios D. asistuojamas, užėjo jis pas lietuvį saliunininką S. L-ką, ant Union ave., prie 35-tos gatvės.

"Trumpai papasakojęs apie savo misiją, — sako p. Martus, — užsiminiau saliunininkui, kad gal ir jis neatsisakys kiek paaukoti šelpimo reikalui. Saliunininkas susiraukė, bet nieko neatsakė, ale užtat jo pati pradėjo taip dukti ir kolioties, tartum aš bučiau jai ką pikta padaręs:

"—Tegul jie visi badu išstimpa, aš nei cento neduosiu! Tegul sau stimpa!...

"Bandžiau — sako p. Martus — gražuoju nuraminti įsikarščiavusią moteriškę. Priminiau, kad, rasi, ir jos tėvai ir artimi giminės ten vargsta ir badą kenčia, kad ir jie gal šelpiami, ar bus sušelpti, tais pačiais iš gerų žmonių surenkamais skatikais. Ale moteriškė dar labiau ėmė dukti:

"—Tėvai, giminės! O gi kas man darbo?! Tegul sau stimpa ir jie, jei dar nepastipo! Tegul visi stimpa!... O jųs tai vagis, jųs tik apvogt norite!

"Nebeišsilaikiau — sako p. Martus — ir pasakiau: — Žmonele, šitaip kalbėti tegali tiktai žmogus pragertu protu! —

"Saliunininkė greitai šoko už baro kaszinko graibstydama, ale mudu su ponia D. pasiskubinome išeiti laukan."

Ištiesų, tokie žmonės, kaip saliunininko pati, turbut netik protą pragėrę, bet visai nebesusivokiančiomis kiaulėmis pavirtę žmoniški sutvėrimai!

A. L.

ATSAKYMAS MUZIKANTUI.

"Naujienų" nr. 116 tulas "Muzikantas" bando kritikuoti S. Harmonijos D. Ratelio koncertą, įvykusį geg. 14 d. M. Meldažio svet. Jis tarp kitko sako: "Viskas butų buvę gražu, išėmus pamėgdžiojimą, ty. lietuviams ir dar neišlavintais balsais dainuoti angliškas dainas." Labai keista, kad "Muzikantas" randa nereikalingu lietuviams dainuoti kitokias dainas, kaip tik lietuviškas. Taipgi jis atranda reikalingu esant išlavintą balsą tik dainuojant anglų kalboj dainas, o nereikalingu balso išlavinimą prie lietuviškų dainų. Mano gi nuomone, kad angliškų dainų dainavimui nereikia didesnio išlavinimo balso, negu prie lietuviškų dainų dainavimo, nes jei bus balsas išlavintas, tai galima dainuoti kokias tik norint dainas, nuo to balsas nepersikeis. Beto ir minėtame koncerte dainavo keletas merginų gana išlavintais balsais. Matyt, "Muzikantas" neužmatė skirtumo tarp išlavinto ir neišlavinto dainavimo.

S. Ž.

CHORŲ KONFERENCIJA.

Pranešu visiems chorams, priklausantiems prie S.L.S.D.A. I apskričio, kad konferencija įvyks 20 d. gegužės, 7:30 v. vak., M. Meldažio svetainėje, 2242 W. 23 Pl. Gerbiamų delegatų meldžiama nesivėluoti, nes yra daug svarbių reikalų, kurie butinai turi buti apsvarstyti. Taipgi chorai dar nepriklausantįs prie susivienijimo kviečiami prisidėti ir veikti bendrai.

Justinas Gustaitis,
S.L.S.D.A. I apskr. sekr.
2934 W. 39 Pl.

PRANEŠIMAS.

Pranešame savo gerbiamiems kostumieriams, jogei mes atidarėme valgyklą naujoj vietoj. Visus užkviečiame lankyties po šiuo numeriu:
1619 So. Halsted str.
Pirma buvo po numeriu 1613 So. Halsted str.

ANT RANDOS

PASIRANDAVOJA keptuvė, $15.00 į mėnesį. Chicago Ave. ir Ashland Ave.
Telefonas Harmitage 4044.

ISRANDAVOJIMUI kambariai. Geriems draugams galiu suteikti ramų gyvenimą. Kambariai šviesus; yra vonia ir visuomet šiltas vanduo. Atsišaukite
V. Šileika,
3500 W. 12th Pl., 2nd floor, front

ISSIRANDAVOJA gražus fruntinis kambarys. Elektros šviesa ir vana maudyties. Geri vaikinai malonėkite atsišaukti
3157 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.
(Antras aukštas iš priešakio. E. M.).

PAJIEŠKOJIMAI

REIKALAUJU pekoriaus; pirma ranka prie pečiaus; turi atsakančiai suprasti tą darbą; gera užmokestis geram vyrui ir darbas ant visados. Atsišaukite po numeriu:
136 E. 107 str., Roseland, Ill.

PAJIEŠKAU darbo jaunas vaikinas į barzdaskutyklą. Esu gerai patyręs. Kalbu lietuviškai, rusiškai, angliškai ir lenkiškai. Geistina kur į mažą miestą.
J. Chiliauskis,
4628 So. Wood str., Chicago, Ill.
Phone Drover 8642.

PAJIEŠKAU darbo į saliuną už bartenderį; turiu praktikos ir kalbu penkiomis kalbomis. Kam tokis darbininkas reikalingas, kreipkitės šiuo adresu:
S. Stankus,
2334 So. Hoyne Ave. Chicago, Ill.
Phone Canal 3409.

PAJIEŠKAU darbo į barzdaskutyklą vien tik vakarais; turiu vienų metų patyrimą. Kam bučiau reikalingas malonėkite atsišaukti.
W. Galeckas,
3525 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau tikro brolio, Pranciškaus Petkaus, Kauno gub., Raseinių pav., Kviedanos parapijos. Metai atgal gyveno Superior, Wis., dabar — nežinau kur. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti. Turiu labai svarbų reikalą.
Kazimieras Petkus,
670 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro, Jono Sribikio, kuris išvažiavo gegužio 15 d. 1916 m., palikęs mane. Norėčiau žinoti, ar jis grįš kuomet atgal, ar ant visados atsiskyrė nuo manęs. Sugrįšk ir atleisk man. Tavo moteris,
Magdelena Sribikienė.
1947 Canalport Ave., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU kriaučiaus prie kostumieriško darbo. Atsišaukite prie
F. Degymas,
832 W. 33rd str., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dviejų brolių, Antano ir Jono Bugių, pirmiau gyveno Chicagoj, Ill., 2450 So. Weston ave., bet jau daugiau metai kaip nieko nebežinau. Kas juos žinotų, ar jie patįs, malonėkite atsišaukti sekančiu adresu:
Adolf Bugis,
167 Cardoni ave., Detroit, Mich.

Pajieškau Juozapo Račaičio, Suvalkų g., jis gyvena Divernon, Ill. Prasišalino 26 d. vasar. 1916. Mes bylą laimėjom gegužio 3 d. Yra pinigų. Prašom atsišaukti, ar kas jį žino malonės pranešti.
Attorney at Law Roy M. Seeley,
Springfield, Ill.
Draugas John F. Danis,
Divernon, Ill., Box 24.

PAJIEŠKAU čysto ir lengvo darbo štore arba namuose. Esu karpentelieris ir galiu taisyti prie namų ir štorų. Taippat galiu dirbti prie patarnavimo. Lietuvoje dirbau prie ponų apie tris metus. Trįs metai kaip Amerikoj. Kam reikalingas toks darbininkas, meldžiu atsišaukti
Petras Rotali,
345 W. 14th str., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA mergina prie namų darbo. Maža šeimyna, lengvas darbas, pastovi vieta, gera mokestis.
A. Statkus,
1217 E. 5th Ave., Chicago Heights, Ill.

REIKALINGAS patyręs barkyperis; turi mokėti darbą ir suprasti biznį; šnekėti turi lietuviškai, lenkiškai ir bent kiek angliškai; geram vyrui mokestis gera ir vieta užtikrinta. Atsišaukite šiuo adresu:
John J. Stulginski,
4500 So. Paulina str., Chicago, Ill.
Tel. Drover 3234.

REIKALINGAS bučeris, suprantantis vedimą bučernės biznio, turi mokėti angliškai, lenkiškai ir lietuviškai. Gera užmokestis. Atsišaukite greitai
H. B. RANCE,
Steger, Ill.

REIKALINGAS naktinis sargas. Rami apielinkė. Alga $65-75 į mėnesį. Reikalinga padėti $400.00. Reikalingas patyrimas savo darbe. Atsišaukit į "Naujienų" ofisą No. 44.

REIKALAUJAME lietuvės merginos prie lengvo darbo stuboj.
1450 Newberry Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGI agentai pardavoti lotus. Gera mokestis. Patyrimas nereikalingas. Pagelbama agentams tarnystė ir apgarsinimas. Atsišaukite
WAITCHES & CO.,
1741 So. 47th str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME ateivės moters prie sortavimo skudurų (rags). Darbas pastovus. Mokestis $12.00.
P. Goldman,
1008 W. Lake str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME vyro dirbti Junk šapon. Darbas pastovus. Gera mokestis.
P. Goldman,
1008 W. Lake str., Chicago, Ill.

REIKALINGAS barzdaskutys. Darbas pastovus. Taipgi parsiduoda ant trijų kedžių "fixtures."
1951 Canalport Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGI kriaučiai—siuvėjai prie vyriškų drapanų siuvimo. Atsišaukite tuojaus.
ST. ALEKNA,
911 W. 33rd St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA MERGINŲ.
Jeigu jųs norite išmokti speciališkumo, kuris užtikrins gerą užmokestį per visą metą, tai ateikite pas mus, mes išmokysime jus siuti pirštines su elektrikos mašina. Mes mokėsime jums užtikrintus $6.00 į savaitę iki Jųs išmoksite. Gabios merginos gali uždirbti $12 į savaitę po 3 mėnesių darbo laiko.
Royal Knitting Mills,
Kampas Racine ir Jackson Boul.,
New Regensteiner Bldg., 7-tas augštas

REIKALAUJAME langų plovėjų. Atsišaukite į
CHICAGO CLEANING CO.,
62 W. Washington str., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

Saliuno laisnis ant randos. Kas nori gauti, gali tuojaus atsišaukti.
Telephone Yards 3036.
3200 So. Halsted str., 3-čios lubos

REIKALINGA gera mergina prie hotelio. Darbas geras; gera alga gerai darbininkei. Norinčios šią vietą užimti, atsilankykite ypatiškai.
37 N. Halsted str., Chicago, Ill.
(Matykite John Ambrose).

PARSIDUODA bučernė, grosernė ir "furničiai," 2 arkliai ir 2 vežimai. Biznis per daugelį metų gerai išdirbtas. Priežastis pardavimo — nesutikimas partnerių. Atsišaukite greitu laiku į "Naujienų" ofisą No. 30.

PARSIDUODA automobilius 1911 m. Michel nauji "Tayarai" (roberiai), 5 elektrikinės lempos, 2 trubos—elektrikinė ir spaudoma. Nauja bateraja; 7 sėdynių; užbudavotas žieminis viršus, 4 durįs. Nesenai permalevotas. Gerai veikia. Vertas $575, parsiduoda už $350. Atsišaukite:
3200 Halsted str., 3 lubos
Galima matyti kožnąme laike.

PARSIDUODA moderniškas štoras, tinkantis del įvairių biznių.
1826 Seward str., Chicago, Ill.

PASINAUDOKIT PROGA.
PARSIDUODA pigiai trįs pečiai; vienas gazu kurenamas ir du angliais kurenami.. Ant greito atsišaukimo bus visai pigiai parduoti.
1619 So. Halsted str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA lotas 28½x147 pėdų po num. 832 W. 37th st., ir 2 augštų namas, gerai ištaisytas; randa $52 mėnesyje; kaina $3,700 ant mėnesinio išmokėjimo.
P. Matthys, savininkas,

GERIAUSIA PROGA LIETUVIUI.
Parsiduoda labai pigiai bučernė ir grosernė ir turi buti greitu laiku parduota, nes savininkas eina į kitą biznį. Atsišaukite šiuo adresu:
3329 So. Halsted str., Phone Drover 4066

PARSIDUODA geri rakandai (furničiai), vartojami del 6 arba 5 ruimų; visi geri kaip nauji; parsiduoda pigiai, jeigu kam reikalinga, pigiai pirksite. Savininkas permaino savo gyvenimo vietą. Kam reikalinga, atsišaukite šiuo adresu:
John Doveika,
1811 So. Peoria str., Chicago, Ill.

PASINAUDOKIT PROGA.
Parsiduoda pigiai bučernė lietuvių tirštai apgyventoj vietoj. Atsišaukite greitai šiuomi adresu:
1840 So. Halsted str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai pigiai kampinis namas su štoru ir 2 lotais pietvakarinėj šalyj; labai puiki vieta del duonkepyklos ar bile kokiam bizniui. GREITAI KREIPKITĖS, nes bus parduotas už morgičius Building and Loan Association. Klauskit
Geo L. Žarovy,
1835 So. Halsted str., Chicago, Ill.
Raštininkas Building and Loan Ass'n.

PARSIDUODA greitu laiku 4 ruimų rakandai labai pigiai. Priežastis — išvažiuoju į tolimą miestą. Kam yra reikalingi, atsišaukite greitu laiku.
Martin Nauyok,
4014 S. Maplewood ave., 3 blokai nuo Western Ave.

PARSIDUODA Barber Shop ant trijų krėslų, geroje vietoje, ant karų linijos ir svetimtaučių apgyventoje vietoje. Biznis išdirbtas gerai. Pirkėjai gali persitikrinti del biznio. Priežastis pardavimo — turiu du bizniu.
Mr. J. Janulis,
2320 So. Leavitt str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA į 5 dienas laiko grosernė už labai pigią kainą, nes savininkas turi kitą biznį. Vienos skėlos vertos 80 dolerių; visi nauji daiktai ir šviežias tavoras, tik už 195 dolerius. Randa 10 dol. į mėnesį. Ateikite, o kiekvienam patiks.
S. Shimkus,
4350 So. Rockwel str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai ant biznio kampo lotas; visokie pagerinimai; gatvė brukuota; taippat vienas lotas ant kitos gatvės; visokie pagerinimai; gatvė brukavota. Turi buti greitai parduoti; $700 už abu lotu.
McDONNELL,
3622 So. California Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė lietuvių ir lenkų ir kitų tautų apgyventoje vietoje. Biznis išdirbtas per daug metų. Priežastis pardavimo — savininkas turi du bizniu.
M. R. Narvid,
732 W. 19 str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA krautuvė cigarų, cigaretų, Ice Cream, saldainių, pianas ir visokios smulkmenos. Norintiems pirkti patogi vieta. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja į ukę.
511 W. 18th str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliunas puikioj vietoj, lietuvių apgyventoj. Dvi puikios svetainės del mitingų, vestuvių. Kreipkitės šiuo adresu:
733 W. 18th str., Chicago, Ill.

4 ruimų stuba su dviem lotais; vienas kampinis lotas 53 per 123 pėdų, netoli Crane dirbtuvės; kaina $3.000.
McDONNELL,
3622 So. California Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai pigiai puiki 6 ruimų stuba ir geradžius (garage); didelis beismentas; elektros šviesa; garu šildoma.
5312 Lowe Ave., Chicago, Ill.

PUIKUS SALIUNAS.
Mikė Paulukas atidarė saliuną po numeriu 612 E. Washington str., Springfield, Ill.
Yra tai puiki ir paranki vieta užčiti lietuviams, nes visai arti prie skvėro. Čia galima gauti geriausių gėrimų. Taipgi yra ruimai atvažiavusiems iš kitų miestų. Ateikite, o busite visi užganėdinti.

RETA PROGA.
Jauna pora parduoda vertės $150 priešakinio kambario rakandus už $32; jie susideda iš šių dalių: valgomo kambario setas, 9x12 divonai —$10, kamodės, misinginės lovos ir victrola. Visi pigiai. Vartoti tik 3 mėn. $120 nupirks 4 ruimų rakandus. Parsiduos skyrium.
3019 Jackson Boulevard, Chicago, Ill.
netoli Kedzie Ave.

Apie $1200 cash, likusieji $25.00 ant mėnesio, pirks dviejų augštų namą; štoras ir 4 ruimų flatas užpakalyje ir du flatai po 4 ruimus viršuj; randos neša $43.00 į mėnesį; kaina $3200; pigiai, jeigu bus greitai parduotas; visokie pagerinimai.
McDONNELL,
3622 So. California Ave., Chicago, Ill.

APLEISDAMAS miestą paaukauju rakandus, divonus, bresines Davenport lovas, kortinus ir t.t.; taippat dailų pianą. Atsišaukit iš kart ir padarykit patįs kainą.
MRS. ROBINS,
2910 North Ave, prieš Humboldt Park

PARSIDUODA barzdaskutykla lietuvių apgyvento vietoj. Biznis išdirbtas per ilgą laiką. Pardavimo priežastis — turiu du bizniu, tai vieną parduosiu.
4508 So. Paulina str., Chicago, Ill.
Kreipkitės į savininką nuo 4 val. po pietų iki 9 val. vak. Lietuvių Teatre, 3214 So. Halsted str.

Jauna pora, apleisdama miestą, aukauja rakandus už $155.00; seklyčios setas už $35.00. Taipgi beveik naujus 4 ruimų rakandus už jusų kainą. Augštos rųšies pianas ir Victrola su rekordais. Kad pasigėrėti šiais rakandais, jųs juos turite pamatyti; parsiduoda labai pigiai; rakandai vartoti tik 9 savaites; parsiduos ir pavieniuj.
1922 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA du namu, vienas neša randos $70, antras $65 į mėnesį. Abu namu ant 18-tos gatvės, arti Union ave. ir arti lietuviškos bažnyčios. Malonėkite atsišaukti šiuomi adresu:
3213 So. Morgan str., Chicago, Ill.

Tel. Drover 4298.
F. K. STRZYNECKIS O.D.
O-p-t-o-m-e-t-r-i-s-t

Egzaminuoju akis ir priskiriu akinius. Darbas gvarantuojamas.
Valandos: nuo 9 ryto iki 1 po pietų; nuo 4 po pietų iki 8 vakare; nedėliomis nuo 10 ryto iki 2 po pietų.
4612 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Dr. SEDLACK C. A.
MEDICINISKAS SPECIALISTAS
3201 Auburn Ave., kampas 32-ros gatvės. (1blokas į vakarus nuo Halsted st.).
Specialistas vyrų ir moterų chroniškų ligų.
Valandos: 9 ryto iki 8 vakare. Išimant seredą ir nedėlią — 9 ryto iki 12 val. pusiaudienio. Ofiso tel. Drover 9722. Gyv. tel. Prospect 4174. Tarpe 9 ryto ir 9 vakaro.

AR PAVARGSTA JUSŲ akįs, kuomet skaitot, kuomet dirbate? Ar skauda jums galvą nuo pavargimo akių? Ar jusų akiniai netinka jusų žiurėjimui?
Patarimas ir išegzaminavimas per užbaigusį mokslą optiką dykai. 9 metai patyrimo.
DR. I. MEYERS,
1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Valandos: kasdien atdara nuo 9 ryto iki 9 vakare. Pėtnyčiomis iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Tel. Haymarket 6212.

Tel. Drover 9693
DR A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų.
Valandos: 10—12 ryte, 2—4 po piet 6—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po piet
3358 So. Halsted St., arti 34 St., CHICAGO

Dr. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 SO. MORGAN ST. Valandos: 8 iki 10 ryto 1 iki 3 po piet 7 iki 9 vakare. Tel. Drover 7600.
Ofisas ant F. Karo Aptiekos 1913 SO. HALSTED ST Valandos: 10 ik 12 dien 3 iki 5 po piet ir vakarais. Tel. Canal 1576.

Tel. Drover 4974.
Dr. A.I. Epstein
Seno krajaus Gydytojas ir Chirurgas
Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas.
3600 SOUTH HALSTED STREET, kampas 36-tos gat., Chicago, Ill.
Ofiso valandos: iki 10 v. ryte, nuo 1 iki 3 po pietų; nuo 6:30 iki 8:30 v. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 pagal sutarimą.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 30 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10—12 pietų; 6 — 8 vakarais.
Telephone Canal 3110
Gyvenimas: 3412 S. Halsted St.
Vanlandos: 8—9 ryt; tiktai

Dr. A.R. Blumenthal

Phone: Yards 4317
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYKAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.
4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 Str.

DR. G. S. CALVERT
gydau
Mėšlinės žarnos ir privatiškas (lytiškas) ligas.
Turiu 30 metų patyrimą.
Kalbu lietuviškai.
59 E. Van Buren St.
Imkite elevatorių iki 4 augšto. Ruimas 406. 9 A. M. iki 9 P. M. Nedėliomis 9 A. M. iki 12 M.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVYS DENTISTA
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

Telephone Wentworth 3323 ir 1329
DR. J. K. MEYERS
Gydytojas Chirurgas ir Akušeras
Uždyką Ofisas del beturčių.
Ofisas ir gyvenimo vieta.
6062 So. STATE ST., CHICAGO.

Dr. W. Yuszkiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas mane
DR. W. YUSZKIEWICZ,
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Telephone Yards 5032
Dr.M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 ikryto; nuo 5 iki 8 vak.

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS

Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave., 2-ros lubos. VALANDOOS: Nuo 9 ikryto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 ikryto iki 2 pop ietų. Tel. Haymarket 2484.

Telephone Humboldt 1273.
M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Gydo visokias vidurių ligas ir kitas užsenėjusias ligas.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., kampas Narth Ave. Kambarys 206.
Valandos: 8:30 ik 10 ikryto; 1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metai.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32. Chicago.
Specialistas ant
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligų
Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 ik 3 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

VYRAI
JUMS NIEKO NELĖŠUOJA

paklausti Dr. Ross apie bile silpnumą, chroniškumą, nerviškumą, kraujo privatiškų arba urinarines ligas. Laboratoriški išegzaminavimai, saugiausi ir geriausi gydymai pagal vėliausios mados. Nepamirškit.
Draugiškas pasikalbėjimas dykai
Ateikit ir sužinokit apie savo teisingą padėjimą ir kaip jųs galite buti išgydytais.
DR. B. M. ROSS
35 SOUSH DEARBORN ST., KAMP. MONROE, CHICAGO
Crilly Building. Imkit Elevatoriu iki Penkto lubo
Dvidešimts trįs metai toj pačioj vietoj
Valandos: Kiekvieną dieną nuo 9 iki 4. Nedėliomis nuo 10 iki 1. Panedėlio, seredos, pėtnyčios ir subatos vakarais nuo 7 iki 8.

DAKTARAS WISSIG,
Specialistas iš seno krajaus
Gydo visas ligas vyrų ir moterų
Nežiurint kaip užsisenėjusios ir neišgydomos yra.
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas, žnizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. Ofiso valandos nuo 8 ryto iki 10 val. vakaro. Nedėliomis iki 12 dieną.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršui Bankos. Tel. Canal 3268.

Joseph M. Azukas & Co.
REAL ESTATE — LOANS & INSURANCE
NOTARY PUBLIC
Taipgi parduoda lotus ir namus, veda visokius reikalus ir egzaminuoja obstraktus ir t.t.
Taipgi parduoda įvairios rųšies nuosavybę.
3303 Auburn Ave., Phone Yards 3036